

DIAKONIATYÖTÄ RUOHONJUURITASOLLA

Äänekosken seurakunnan uudistettu diakoniatyön esite

Hannele Ranta-Nilkku ja Hanne Sep-
päläinen

Opinnäytetyö, syksy 2018

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaalialan koulutusohjelma

Sosionomi (AMK)-Diakoni

TIIVISTELMÄ

Ranta-Nilkku, Hannele & Seppäläinen, Hanne. Diakoniatyötä ruohonjuuritasolla, Äänekosken seurakunnan uudistettu diakoniatyön esite.

Kevät 2018. 55s., 3 liitettä. Diakonia-ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutus-ohjelma, Sosionomi (AMK) -Diakoni.

Opinnäytetyö toteutettiin yhteistyössä Äänekosken seurakunnan kanssa. Äänekosken seurakunta ei tilastojen valossa, ja diakoniatyöntekijöiden näkemyksen mukaan, tavoita kattavasti alle 30-vuotiaiden nuorten aikuisten kohderyhmää. Kohderyhmällä on monenlaisia ongelmia, ja ongelmana on kohderyhmän ohjautuminen avun pariin. Ongelmina on esimerkiksi työttömyyttä, masennusta, ongelmia toimeentulossa sekä moniongelmaisuuksia. Monet kohderyhmästä ovat sosiaalitoimen asiakkaita, mutta sen tarjoama apu ei aina yksin riitä. Opinnäytetyönä toteutettiin uudistettu diakoniatyön esite. Esite pyrki tavoittamaan kohderyhmän, ja ohjaamaan heitä tarvittaessa diakoniatyön pariin. Toinen, suppea esite toteutettiin englannin kielellä vapaaehtoispankin toiminnasta. Vapaaehtoispankin esitteen kohderyhmänä olivat maahanmuuttajat ja turvapaikanhakijat Äänekosken alueella. Tavoitteena on saada vapaaehtoistoiminnan kautta arkeen mielekästä tekemistä, ja helpottaa yhteiskuntaan integroitumista.

Diakoniatyön esitteeseen tieto kerättiin eri tavoilla. Kirjallisuudesta ja internetlähteistä poimittiin diakoniatyölle määritelmää ja taustaa. Miten diakoniatyö on muuttanut historian saatossa. Mitkä ovat diakoniatyön haasteet tulevaisuudessa. Teemahaastattelu oli yksi osa aineistonkeruuta. Teemahaastattelun vastaajana oli Äänekosken seurakunnan diakoniatyöntekijä. Viestinnän perusteiden ymmärtäminen ja viestinnän vaikutus ohjasivat prosessia alusta asti. Kirkon viestinnän erityispiirteiden ymmärtäminen huomioitiin prosessin eri vaiheissa. Diakoniatyön esitteen toteutusta ohjasi kirkon viestintäohjelma, joka määrittelee käytetyn värimaailman ja fontin. Vapaaehtoispankin esitteen aineistonkeruu tapahtui osittain teemahaastattelun yhteydessä.

Esitteiden valmistumisen jälkeen toteutettiin mielipidekysely diakoniatyön esitteestä. Mielipidekysely tutki kehittämistavoitteeseen pääsyä. Tavoittaako diakoniatyön esite kohderyhmän, jolle se on suunnattu. Vastauksia mielipidekyselyyn tavoiteltiin noin 40 kappaletta ja tavoite toteutui. Mielipidekyselyn tärkeä kysymys tutkimuksen kannalta oli, hakisivatko vastaajat apua diakoniatyöntekijältä esitteen perusteella. 74% vastasi kysymykseen kyllä.

Mielipidekyselyn vastausten pohjalta diakoniatyön esite erottuu positiivisesti. Esitteen herättämät mielikuvat olivat positiivisia, negatiivista palautetta ei annettu. Vastaajat olivat kiinnittäneet huomionsa kuviin, väreihin, palstojen aseteluun sekä sanamuotoihin.

Mielipidekyselyn perusteella diakoniatyön esite saavutti asetetun tavoitteen. Diakoniatyön esite on huomiota herättävä ja positiivisella tavalla erilainen. Tilastot kertovat kasvaako kohderyhmän asiakaskontaktit diakoniatyöhön, mutta suoraan se ei kerro esitteen toimivuudesta mitään. Esite toimii Äänekosken seurakunnan diakoniatyöntekijöiden työkaluna ja oli ensisijaisesti työelämälähtöinen tuotos.

Asiasanat: Diakoniatyö, diakoniatyöntekijä, esite, viestintä, produktio

ABSTRACT

Ranta-Nilkku Hannele & Seppäläinen Hanne. Diaconal work at the grassroots level, the renewed diaconal work brochure of the Äänekoski parish. Spring 2018. 55 p. 3 attachments. Diaconia University of Applied Sciences, Pieksämäki. Bachelor's Degree Programme in Social Services, Option in Diaconal Social Work. Degree: Bachelor of Social Services.

The thesis was carried out in a cooperation with Äänekoski parish. Based on the statistics and according to diaconal workers, the Äänekoski parish does not reach comprehensively the target group of young adults under the age of 30. The target group has many kinds of problems, which require help and support. The target group has many kinds of problems and one of the problems is moving into help circuit. Furthermore, other problems are for example unemployment, depression, issues with the subsistence and multiple disadvantages. Many of the target group is customers of social security, but often its offered help is not enough by itself. Renewed brochure of diaconal work was a part of the thesis work. The brochure aim was to reach the target group and guide them to diaconal work if necessary. Another one, brief brochure about Vapaaehtoiskeskitys activity, was carried out in the English language. The target group in the vapaaehtoiskeskitys brochure were immigrants and refugees in the area of Äänekoski. The goal was to create pleasant activity for daily life and to ease integrating to society through voluntary work.

The data for the deacon's work brochure was collected in different ways. Diaconal work definition and background were extracted from literature and internet sources. For instance how diaconal work has changed over the years and what are the challenges in the future. One of the data collection methods was the theme interview where interviewee was a deacon worker in the Äänekoski parish. Understanding the basics of communication and its impact directed the process from the beginning. Understanding the Church's specific features were taken into notice in different phases of the process. The Church's communication programme guided the work of the brochure, where it defines the set of colors and font. The data collection of vapaaehtoiskeskitys brochure happened partly in association with the theme interview.

The survey was conducted after the brochure of diaconal work was manufactured. The survey researched reaching of improvement as for the goal. Does diaconal work brochure reach the target group to whom it is aimed? The goal was to receive approximately 40 respondents and the goal was achieved. The important question for the research was: would respondents get help from the diaconal worker based on the brochure? 74 % of the respondents answered yes.

Based on the survey, the diaconal work brochure does differentiate positively. The images that brochure evokes are positive, in other words no negative feedback was received. The respondents did pay attention to pictures, colors and the layout of column and phrasing.

Thus, the brochure has reached its goal. The brochure is conspicuous and in a positive way different. In the future the statistics of the Äänekoski parish will tell if number of customers among young adults has grown in diaconal work. The statistics will tell whether the customer contacts among the target group will grow in diaconal work, on the other hand it does not tell the functionality of the brochure. The brochure functions as a tool for diaconal workers in Äänekoski's parish and its primary purpose was to be an output as in work oriented approach.

Keywords: Diaconal work, diaconal worker, brochure, communication, production

SISÄLLYS

SISÄLLYS	6
1 JOHDANTO	8
2 KEHITTÄMISPROSESSIN TAVOITTEET JA PROSESSIN KÄYNNISTÄMINEN	10
3 DIAKONIATYÖ	15
3.1 Diakoniatyön määritelmä ja tausta	15
3.2 Diakoniatyön eettiset ohjeet	19
3.3 Diakoniatyöntekijän työkenttä ja koulutus	20
3.4 Diakoniatyö Äänekosken seurakunnassa	22
4 VIESTINTÄ	24
4.1 Viestintä kirkon työssä	25
4.2 Esite viestinnän välineenä	27
4.3 Imago	28
5 ESITTEIDEN VALMISTUSPROSESSIT	30
5.1 Teemahaastattelu	30
5.2 Diakoniatyön esitteen kokoaminen vaihe vaiheelta	33
5.3 Diakoniatyön esitteen sisältö	35
5.4 Vapaaehtoispankin esite ja prosessin kuvaus	37
6 MIELIPIDEKYSELY JA DIAKONIATYÖN ESITTEEN ARVIOINTI	38
6.1 Kyselyn taustoitus	38
6.2 Lomakkeen kysymykset ja kyselyn toteutus	40
6.3 Taustakysymysten tulokset	40
6.4 Haastattelukysymysten tulokset	41
6.5 Tulosten analysointi ja muutokset esitteeseen	43
7 YHTEENVETO ESITTEESTÄ JA PROSESSISTA	45

8 POHDINTA	48
------------------	----

LÄHTEET	52
---------------	----

LIITE 1: DIAKONIA TYÖN ESITE

LIITE 2: VAPAAEHTOISPANKIN ESITE

LIITE 3: KYSELYLOMAKE

1 JOHDANTO

Opinnäytetyömme toteutettiin Äänekosken seurakunnalle, jolla oli tarve uudistettulle diakoniatyön esitteelle. Vanha esite oli kankea, eikä vastannut tämän hetken tarpeeseen. Äänekosken seurakunnan diakoniatyö ei tavoita mielestään riittävän kattavasti nuorten aikuisten kohderyhmää. Tässä kohderyhmässä on paljon apua tarvitsevia henkilöitä, jotka eivät osaa hakeutua diakoniatyön pariin. Prosessi lähti alkuun siitä, miten tämä kohderyhmä voitaisi tavoittaa. Opinnäytetyön yksi tavoite on ohjata kohderyhmä paremmin diakoniatyön tarjoaman avun pariin. Tavoitteena on myös luoda toimiva ja diakoniatyötä hyvin palveleva, uudistettu esite diakoniatyöstä. Tätä tavoitetta tutkittiin mielipidekyselyn avulla, joka pyrittiin kohdentamaan valitsemallemme kohderyhmälle. Kolmas tavoite on Äänekosken vapaaehtoiskirkon toiminnasta kertovan esitteen tekeminen ja kääntäminen englannin kielelle.

Kun yhteiskunta muuttuu, diakoniatyön tavoite on auttaa heitä, joille valtion antama apu ei riitä. Kun eriarvoistuminen kasvaa, myös ihmisten ongelmat ja hätä ovat kasvaneet. Taloudellisen avun tarve on diakoniatyössä suurin yksittäinen tekijä. Lähdimme miettimään, miten tavoittaa ne ihmiset, jotka diakonian apua tarvitsevat, erityisesti kohderyhmämme eli nuoret alle 30-vuotiaat aikuiset. Kohderyhmän saattaminen avun pariin vaatii oikeaan aikaan ja oikealla tavalla suunnattua viestintää ja tietoa diakoniatyöstä.

Diakonian työkenttä on sidoksissa yhteiskunnalliseen tilanteeseen. Täten ihmisten avuntarve vaihtelee ajankohdan mukaan. Valtion kiristynyt politiikka pienituloisten kohdalla näkyy myös diakoniatyön asiakaskunnassa. Aktiivimallin vaikutukset näkyvät jo nyt esimerkiksi kasvaneena toimeentulotukihakemusten määränä. Yhteiskunnan eriarvoisuuden lisääntyminen luo painetta myös diakoniatyön näkyvissä olemiseen. Diakoniatyö on ihmisen rinnalla kulkemista, joka korostuu erityisesti vaikeina yhteiskunnallisina hetkinä. Yhteiskunnan vaikeutunut tilanne näkyi myös turvapaikkakriisin aikana. Vapaaehtoiskirkon esite pyrkii tuomaan maahanmuuttajille ja turvapaikanhakijoille lisää mahdollisuuksia yhteiskuntaan.

integroitumiseen. Äänekosken seurakunta tarjoaa erilaisia vapaaehtoistoiminnan tehtäviä, joiden pituus vaihtelee. Englannin kielellä toteutetun esitteen ajatus on mahdollistaa maahanmuuttajille mielekästä tekemistä arkeen.

Ihmisten mielikuvat kirkosta ovat joskus kankeita ja vanhanaikaisia. Yhteisökuva eli imago voi olla positiivinen, neutraali tai negatiivinen. Myös historia vaikuttaa imagoon. Se, kuinka vastaanottaja kokee imagon, voi vaikuttaa mielikuvaan viestinnästä. Uudistetun diakoniatyönesitteen avulla pyrimme eroon vanhentuneista ja vieraista mielikuvista. Kun suunnittelimme esitettä, meidän tuli huomioida diakoniatyön kehityssuunta ja tavoitteet.

Seurakunta viestii monen eri kanavan kautta toiminnastaan. Eri kanavia ovat mm. verkkosivut, sosiaalinen media ja painetut lehdet. Esite viestinnän materiaalina on kuitenkin konkreettinen materiaali. Kaikilla ei ole mahdollisuutta tietokoneen käyttöön tai taitoa etsiä tietoa internetistä. Seurakunnan työntekijät ja yhteistyötahot voivat jakaa esitettä, sekä se voi olla esillä eri toimipisteissä. Päivitetty esite toimisi seurakunnalle ja yhteistyötahoille konkreettisena materiaalina, jota he voivat jakaa asiakkailleen.

Viimeisenä toteutimme mielipidekyselyn Äänekoskella, jolla tutkimme diakoniatyön esitteen toimivuutta. Kysely toteutettiin kahdessa eri paikassa, seurakunnan tapahtumassa ja kaupan pihalla. Jälkimmäisen tavoite oli saada laaja, monipuolinen satunnaisotanta vastaajia. Kyselyn vastaukset ja analysointi löytyvät työstämme ennen yhteenveto-osiota.

2 KEHITTÄMISPROSESSIN TAVOITTEET JA PROSESSIN KÄYNNISTÄMINEN

Opinnäytetyömme yhteistyökumppanin valinta oli pitkä prosessi. Lähetimme useammalle seurakunnalle Äänekosken ja Etelä-Karjalan alueella kysymyksen, onko heillä materiaalia tai kehittämistarvetta, jonka päivittämisessä, uudistamisessa tai kehittämisessä me voisimme olla osallisena. Emme saaneet vastausta kaikkiin sähköposteihin. Osa vastasi, että tarvetta saattaisi olla, mutta resursseja työnantajapuolelta ei ole antaa käytettäväksi. Tähän etsintäprosessiin käytimme aikaa lähes vuoden verran. Lopulta Äänekosken seurakunta vastasi meille, että he tarvitsivat päivitetyn esitteen diakoniatyöstä. Heidän nykyinen diakoniatyön esitteensä on vanhanaikainen eikä tavoita kohderyhmää, tai diakoniatyön asiakkaita seurakunnan diakoniatyöntekijöiden mielestä tarpeeksi kattavasti. Nykyisen esitteen sisältämä tieto on vanhentunutta, kuten yhteystiedot, eikä se sisällä mitään informatiivista tietoa diakoniatyöstä. Tartuimme siis tähän tilaisuuteen, ja pääsimme aloittamaan prosessin noin vuotta suunniteltua aikataulua myöhemmin. Tartuimme siis tähän tilaisuuteen.

Yhteistyö alkoi palaverilla Äänekosken seurakunnan diakoniatyöntekijöiden, Katja Nuuhkarisen ja Erkki Tourusen kanssa marraskuussa 2016. Nuuhkarinen ja Tourunen olivat ennen palaveria keskustelleet työyhteisössä kaikkien diakoniatyöntekijöiden kanssa odotuksista, mitä heillä olisi. Keskustelimme palaverissa, mitä odotuksia heillä on uudistetusta esitteestä. Keskustelimme opinnäytetyön prosessista ammattikorkeakoulussamme. Keskustelimme myös, millaisia odotuksia meillä on esitteen tekemiseen ja ideointiin. Palaverissa päätettiin, että teemme päivitetyn esitteen diakoniatyöstä ja lyhyen, englanninkielisen esitteen Äänekosken vapaaehtoiskirkon toiminnasta.

Vapaaehtoiskirkko on Äänekosken seurakunnan työkalu, internetsivusto jonka alta löytyvät seurakunnan vapaaehtoistehtävät. Englanninkielisen esitteen kohderyhmänä ovat ensisijaisesti maahanmuuttajat ja turvapaikanhakijat. Keski-Suomen alueella on vastaanottokeskuksia, myös Äänekosken alueella turvapai-

kanhakijoiden määrä on kasvanut viime vuosina. Seurakunta voisi olla myös integroimassa turvapaikanhakijoita yhteiskuntaan mukaan ja tähän tarkoitukseen vapaaehtoispankin toiminnasta kertova esite olisi hyvä työkalu. Vapaaehtoispankin toiminnasta on olemassa kattavat internetsivut suomenkielellä, mutta tapah- tumissa markkinointivälineenä konkreettinen esite toimii paremmin. Lyhyt, infor- matiivinen esite voi toimia myös liitteenä esimerkiksi diakoniatyön esitteen vä- lissä.

Keskustelimme palaverissa diakoniatyön esitteen reunaehdoista ja seurakunnan odotuksista esitteeseen liittyen. Seurakunta toivoi, että esitteessä on yhteystieto- jen lisäksi diakoniatyön työtehtävät Äänekoskella. Seurakunta toivoi, että kirjoi- tustapa olisi selkokielineen. Ei siis kirkkokieltä, joka on usein vaikeaselkoista, ja muodollista. Kirkkokieli oli 1800-luvulla käytetty nimitys Raamatusta käytetystä kielestä. (Kielikello. Kielenhuollon tiedotuslehti, 2014). Tänä päivänä kirkkokieli mielletään vaikeaselkoiseksi ja monimutkaiseksi tavaksi ilmaista asia. Esitteen yksi tärkeä tehtävä olisi murtaa vanhentuneita käsityksiä ja ennakkoluuloja kir- kosta sekä diakoniatyöstä Äänekoskella. Nuorempi sukupolvi, 1970- ja 1980-lu- vuilla syntyneet mieltävät toisinaan kirkon toiminnan olevan yhä suunnattua vain aktiivisille seurakuntalaisille. Kirkon ja seurakunnan palveluiden ajatellaan olevan vain sunnuntain jumalanpalvelus, virret, rukous ja kerhot. Kaikilla kohderyh- määmme kuuluvilla ei ole ajantasaista tietoa millaista apua ja tukea kirkko, seu- rakunta ja diakoniatyö voivat juuri heille tarjota.

Seurakunnan työntekijöiden toive oli, että esite olisi heidän muokattavissa. Esi- merkiksi työntekijöiden yhteystiedot saattavat vaihtua, ja siksi ajatuksenamme on käyttää Microsoft Officen pakettiin kuuluvaa Word-tekstinkäsittelyohjelmaa. Toi- mivan esitteen tekemisen jälkeen seurakunnan työntekijät pystyvät päivittämään ja muokkaamaan itse esitettä tarvittaessa. Tämän takia painotaloa tai vastaavaa taho- ta ei otettu esitteen työstämiseen mukaan. Esitteen tulisi toimia erilaisissa ta- pahtumissa jaettavana konkreettisena materiaalina, siis yhtenä diakoniatyönteki- jöiden työkaluna.

Palaverissa päätettiin myös esitteiden koko. Diakoniatyön esitteestä tulisi yhden A4-arkin kokoinen, joka jaetaan 6 palstaksi. Esite tulostettaisiin kaksipuoleisena,

näin esitteen taitto tapahtuu järkevästi. Vapaaehtoiskirkon esite on suppea, joten yhden palstan kokoinen esite on riittävä. Vapaaehtoiskirkon esite tulostettaisiin kaksipuoleisena, toisella puolella on informaatio englanniksi ja toisella puolella suomeksi. Vapaaehtoiskirkon toiminnasta kertova esite on suppea, joten yhden palstan kokoinen esite on riittävä. Vapaaehtoiskirkon esite tulostettaisiin kaksipuoleisena, toisella puolella on informaatio englanniksi ja toisella puolella suomeksi. Palaverissa keskusteltiin, että vapaaehtoiskirkon toiminnasta kertovan esitteen tulisi olla siksi suppea, että se on helppo liittää esimerkiksi diakoniatyön esitteen väliin. Diakoniatyöntekijät toivoivat sen toimivan omana, erillisenä esitteenä ja tarvittaessa jonkun toisen esitteen välissä olevana liitteenä. Kohderyhmä on ensisijaisesti turvapaikanhakijat ja maahanmuuttajat, mutta esitteessä on informaatio myös suomen kielellä. Tämä mahdollistaa esitteen hyödyntämisen myös laajemmassa mittakaavassa eri kohderyhmille. Vapaaehtoistoiminta voi olla yksi diakoniatyön tapa tukea ihmisen arkea. Vapaaehtoistoiminta mahdollistaa mielekkään tekemisen arjessa ja tuo ihmiset seurakunnan yhteyteen.

Prosessin alussa pohdimme, että teemmekö vielä yhden esitteen Äänekosken sosiaalitoimelle. Sosiaalitoimesta oli tullut viestiä, että aina ei ole selkeää, missä tilanteissa asiakkaat voisivat saada apua diakoniatyöltä. Yhteistyö ei ole toiminut parhaalla mahdollisella tavalla sosiaalitoimen ja seurakunnan välillä. Keskusteluiden edetessä selkeni, ettei erillisen esitteen tekeminen ole tarpeellista. Varsinkin diakoniatyön esite tehdään niin, että sosiaalitoimi voi jakaa sitä asiakkailleen. Yhteistyön tehostamiseksi löytyy varmasti tehokkaampia keinoja kuin pelkkä esite diakoniatyöstä. Myöhemmissä palaverissa seurakunnan diakoniatyöntekijät pohtivat mahdollisen esitteen tekemistä pelkkiä yhteistyökumppaneita varten.

Diakoniatyön esitteen arviointi tapahtuu kahdella tavalla. Äänekosken seurakunnan tilastot tulevat myöhemmin kertomaan, onko kohderyhmän eli 18-29 vuotiaiden asiakaskontaktimäärät kasvaneet. Tämä ei tietenkään suoraan kerro mitään esitteemme toimivuudesta. Esitteen tavoitettavuuden arviointi on haastavaa, ja tätä käsitellään myöhemmissä luvuissa tarkemmin. Me arvioimme esitteen toimivuutta mielipidekyselyn avulla. Mielipidekysely toteutetaan siinä vaiheessa, kun opettaja ja diakoniatyöntekijät ovat hyväksyneet esitteen. Esitteen valmistuminen

lähes julkaisukelpoiseen muotoon ennen arviointia on tärkeää, jotta esitteen sisältämä informaatio on esitetty oikein. Mielenpidekyse toteutuu aivan loppuvaiheessa, sillä me haluamme tietoa nimenomaan valmiin esitteen toimivuudesta. Tämän jälkeen muokkausten tekeminen on vielä mahdollista kyselyn tuloksiin peilaten.

Äänekosken seurakunnan tilastojen perusteella diakoniatyö ei tavoita kattavasti nuorten aikuisten kohderyhmää. Tilastoja katsottaessa 30-64-vuotiaiden ikäryhmän asiakaskontaktimäärä on 982 kappaletta, kun 18-29-vuotiaiden ikäryhmässä se on vain 107 kappaletta. Äänekoskella kirjoilla olevien alle 30-vuotiaiden nuorten tarkkaa määrää ei ollut viimeaikaisissa tilastoissa saatavilla. Vuodelta 2018 löytyi tilastotietoa, että Äänekoskella on kirjoilla 15-25-vuotiaita 1946 henkeä, josta voi saada jonkinlaista viitettä kohderyhmämme määrästä (Äänekosken kaupunki. Pöytäkirja).

Kohderyhmässämme on havaittu työttömyyttä, syrjäytymistä, pienituloisuutta, masennusta ja tietynlaista yhteiskunnasta erilleen jäämistä. Ongelmat kasautuvat ja avuntarve samassa yhteydessä. Varhainen puuttuminen olisi tärkeää, jotta ongelmien kasautumista voitaisiin ennaltaehkäistä. Ensin nämä henkilöt tulisi saada sellaisen avun piiriin, jossa varhaista puuttumista voitaisiin tehdä. Tämä oli diakoniatyön ajatus ja meidän esitteemme punainen lanka. Kun ihminen saa apua tarpeeksi ajoissa ongelmiin, eivät tilanteet pääse kriisiytymään niin herkästi. Kyseisen kohderyhmän tavoittaminen on tärkeää myös siitä syystä, että heillä on työuraa edessä vuosia. Työllistymisen, ja sen mahdollistaman elintason nousun johdosta on odotettavissa myös sosiaalisen elämän muuttuminen sekä yleisen elämänlaadun paraneminen. Jotta tämä olisi mahdollista, tulee ongelmat pystyä ratkaisemaan jo varhaisessa vaiheessa. Esimerkiksi työttömyys pitkittyessään aiheuttaa uusia ongelmia ja Diakoni Katja Nuuhkarisen mukaan myös tietynlaista näköalattomuutta.

Yle uutisoi (2017), että alle 30-vuotiaista 15 000 on työkyvyttömyyseläkkeellä. Kahdessa vuosikymmenessä nuorten osuus työkyvyttömyyseläkkeen saajina on tuplaantunut. Työkyvyttömyys ajaa nuoren herkästi köyhyyteen, ja rahapulaa jat-

kuussa kuukaudesta toiseen, kierre on valmis. Työkyvyttömyyden vuoksi työtuloja ei ole näköpiirissä. Tällaisissa tapauksissa varhainen puuttuminen olisi nimenomaan työkyvyttömyyden syihin, ennen tilanteeseen ajautumista.

Mietimme opinnäytetyön tavoitteet ammatilliselle kehitymisellemme. Tavoitteena oli oppia viestimään diakoniatyöstä monipuolisesti eri välineillä, tulevaisuuden ammattilaisina. Tulevina kirkon työntekijöinä meitä tulee ohjaamaan kirkon viestintäohjelma, joka oli keskeinen lähde jo opinnäytetyötä tehdessä. Tavoitteemme oli oppia ymmärtämään prosessin ja tiedonkeruun edetessä, miksi asiakkaat eivät hakeudu diakoniatyön pariin. Tärkeää oli myös oppia tuntemaan diakoniatyöpiirissä oleva asiakaskunta, heidän keskeiset avuntarpeensa ja ongelmansa.

3 DIAKONIATYÖ

Pohdimme, mitkä ovat tärkeimmät teoreettiset määritelmät esitteen taustatyötä varten. Lähdimme etsimään kirjallisuudesta diakoniatyön määritelmää sekä taustaa diakoniatyöstä. Tutkimme, mitä diakoniatyö on Suomessa nyt. Selvitimme, miten kansainvälisesti diakoniatyötä määritellään ja onko tällaisia opinnäytetöitä tehty aikaisemmin. Selvitimme myös kirkon ja seurakuntien viestintäohjeet. Kirkon oma fontti ja värimaailma löytyivät selkeästi sakastin internetsivuilta. Nämä olivat tärkeitä esitteen kokoamisvaiheessa. Selvitimme mitä hyvä esite sisältää, miten ulkoasu on sommiteltu ja miten kuvat on hyvä asetella. Esite on kirkon viestintää, joten perehdyimme viestintää koskevaan kirjallisuuteen. Perehdyimme myös Äänekosken seurakunnan tilastoihin, etsimme tietoa, miten diakoniatyöstä on viestitty aiemmin ja miten viestintä on vuosien mittaan muuttunut.

3.1 Diakoniatyön määritelmä ja tausta

Diakoniatyö on yksi kirkon perustehtävä ja lähtöisin Jeesuksen esimerkistä. Raamatusta löytyy useampi kuvaus ja viittaus diakoniaan. Ennen diakonia -käsitteen vakiintumista, diakoniasta puhuttiin rakkauden palveluna tai kristillis-sosiaalisena toimintana. Kuitenkin merkityskenttä oli laajempi kuin sanallinen määritelmä. Terminä diakonia on lähtöisin kreikan kielestä, diakonian sanamuoto tarkoitti palvelutehtävää. Kyse ei kuitenkaan ollut alistussuhteesta ihmisten välillä. Palvelutehtävä tarkoitti jonkin tehtävän palvelemista. (Gothóni, Helosvuori, Kuusimäki & Puuska 2012, 8.) 1800-luvulla Suomessa sosiaalipolitiikka oli köyhäinapua, jota kirkko organisoி, kunnes lainsäädäntö siirsi sen kuntien vastuulle 1870-luvulla. Terminä sosiaalipolitiikka käsitti huono-osaisuuden ja köyhyyden löytämisen ja poistamisen. (Malkavaara & Ryökäs 2015, 109.)

Diakonian tavoitteena on yhteiskunnan rakenteiden oikeudenmukaistaminen ja heikomman puolella oleminen. Suomen lainsäädännössä diakoniatyöstä määritetään kirkkojärjestyksen mukaisesti seuraavaa

Seurakunnan ja sen jäsenten tulee harjoittaa diakoniaa, jonka tarkoituksena on kristilliseen rakkauteen perustuva avun antaminen erityisesti niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muulla tavoin auteta. Toiminnasta määrätään tarkemmin kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston hyväksymässä diakoniatyön johtosäännössä. (KL 1055/1993.)

Diakoniatyön pohjana on kristillinen ihmiskäsitys. Tämän mukaan kaikki elämän osa-alueet ovat yhtä arvokkaita. Ihmisen ihmisarvo on ehdoton, eikä sitä voi ansaita, sillä se saadaan jo syntymässä. Kristillisen ihmiskäsityksen mukaan ketään apua tarvitsevaa ei saa jättää auttamatta vaan kaikkia apua tarvitsevia on autettava. (Gothóni ym. 2012, 66.) Kirkko on tästä saanut myös kritiikkiä esimerkiksi 2010-luvun turvapaikkakriisin aikana. Kirkko ei sulkenut oviaan avuntarvitsijoilta uskoon tai kansalaisuuteen katsomatta.

Ihminen kohdataan yksilönä diakoniatyössä. Kuitenkin kokonaisvaltaisesti ajatellen ihminen ei ole pelkästään yksilö, hän on osa jotain yhteisöä, sukua ja ihmisryhmää. Kun yksilöä autetaan, vaikutetaan välillisesti myös tämän sosiaalisiin verkostoihin, kuten läheisiin. Diakoniatyön tehtävä on välittää Jumalan armoa, huolenpitoa ja rakkautta seurakuntalaisille ja avun tarpeessa oleville, näiden elämäntilanteesta riippumatta. (Gothóni ym. 2012, 66.) Tämä on tärkeä osa diakoniatyöntekijän työtä. Se, että hän auttaa ihmistä, oli apu sitten hengellistä, sosiaalista tai aineellista, ei kohdistu vain yksilöön. Ihmisen saama apu heijastuu myös hänen sosiaaliseen verkostoon, ja täten vaikutus voi ulottua hyvin laajalle alueelle.

1990-luvun laman aikana työ muuttui enemmän taloudellisissa vaikeuksissa auttamiseksi. Samalla diakoniatyöhön tuli uusia työmuotoja, kuten talous- ja velkaneuvonta. Takuusäätiö on perustettu laman aikana, kirkko oli tässä iso vaikuttaja. (Gothóni ym. 2012, 29.) Muuttuvassa yhteiskunnassa diakoniatyö pyrkii auttamaan ihmisiä, jotka eivät saa yhteiskunnalta tarpeeksi apua muilla tavoilla. Jokainen ihminen on oikeutettu jonkinlaisen tukeen tai apuun valtion taholta. Diakoniatyön tavoite on tavoittaa ne ihmiset, joille valtion tarjoama apu ei riitä. Ihmisten tilanteet ja avun tarve vaihtelevat, kuten hyvinvointivaltiossa ilmenevät ongelmatkin. Työkenttä on siis alati muuttuva ja sidoksissa ympäröivään yhteiskunnalliseen tilanteeseen. (Helin, Hiilamo, Jokela 2010, 13.) Diakoniatyöntekijät toimivat

1990-luvun laman aikana eriarvoistumisen ehkäisemiseksi ja veivät viestiä päätäjille yhteiskunnan epäkohdista. Yhtenä epäkohtana sosiaaliturvajärjestelmän monimutkaisuus (Gothóni ym. 2012, 34). Nykypäivän diakoniatyö on hyvin paljon taloudellista auttamista (Heli Kylmänen, henkilökohtainen tiedonanto 4.4.2017).

Kun vaikeudet kasaantuvat-Pitkäaikaisasiakkaat sosiaalialan aikuistyössä -artikkelissa analysoitiin valtakunnallisesti sosiaalialan kunnan, järjestöjen ja seurakunnan työntekijöiden näkemyksiä sosiaaliturvan asiakkuuksien pitkittymistä selittäviä tekijöitä. Samoin kun Heli Kylmänen aiemmassa tekstissä sanoi, työntekijät (68% vastanneista, vajaasta 150 työntekijästä) arvioivat suurimmaksi syyksi taloudellisen tuen tarpeen pitkittyneelle asiakassuhteelle. Artikkelissa kerrotaan myös käytännön sosiaalityön ja diakoniatyön lähentyneen toisiaan viime vuosikymmeninä, myös tavoitteet ovat lähentyneen toisiaan. Asiakkaat ovat usein samoja sekä sosiaalityössä että diakoniatyössä. Diakoniatyön erityispiirteinä on aineellisen hyvinvoinnin lisäämisen lisäksi hengellisen ja henkisen hyvinvoinnin lisäämiseen pyrkiminen. (Gävert, Kainulainen, Saari, Suonio & Väisänen 2017. 260-261, 263.) Tämä tukee meidän ajatustamme siitä, että diakoniatyö on yksi tärkeä turvaverkon osa. Vaikka sosiaaliala on lain puitteissa velvollinen auttamaan jokaista asiakasta, ongelmien monimuotoisuuden ja pitkittymisen vuoksi ei sosiaalialalta saatu apu ole riittävää asiakkaan kokonaistilanteeseen peilaten.

EU-ruoka-apu ohjelma 2014-2020 on suunnattu kansalaisille jotka ovat heikoimassa toimeentuloluokassa (Mavi 2016). Mielenkiintoista tässä kuitenkin on se, että diakoniatyön tekijä joka jakaa EU-ruoka-apua ei saa kysellä asiakkailta mitään, MAVI:n ohjeiden mukaan. Tukeen ovat oikeutettuja he, jotka kokevat itsensä vähävaraisiksi. (Laura Peltoniemi, henkilökohtainen tiedonanto 14.8.2018.) Tämä herättää kysymyksen, kohdentuuko tuki oikein, kuinka suuri osa prosentuaalisesti menee ihmisille, jotka voisivat pärjätä ilman ruoka-apua-kin? Kuitenkin tällaisen ohjelman perustaminen kertoo yhteiskunnan eriarvoistumisen lisääntymisestä.

Diakoniatyötä on kutsuttu myös kirkon sosiaalityöksi. Tutkimukset osoittavat, että diakoniatyö paikkaa yhteiskunnan turvaverkon aukkoja. Kirkon toiminta on sa-

manlaista kuin kolmannen sektorin toiminta, vaikka veronkanto-oikeuden ja viiranomaistehtävien vuoksi kirkkoa voi pitää julkisyhteisönä. (Gothóni ym. 2012, 30.)

Ennen 1970-lukua diakoniatyössä terveydelliset kysymykset korostuivat sosiaalisen näkökulman sijasta. 1970-luvun jälkeen diakoniatyön apu monipuolistui ja 1990-luvulla se muuttui vastaamaan sosiaalityötä enemmän kuin terveydenhuoltoa. 2000-luvulla diakoniatyö oli viimeinen apu heille, jotka ovat pudonneet sosiaaliturvan turvaverkon läpi. (Malkavaara & Ryökäs 2015, 114-115.)

Suomessa diakoniatyö käsittää ihmisen auttamisen kokonaisvaltaisesti. Kokonaisvaltainen-käsitteen alla ovat siis ihmisen henkinen, hengellinen, sosiaalinen ja aineellinen tukeminen. Tavoitteena on tukea ihmisen omaa toimintakykyä sekä vastuuta omasta elämästä ja ympäröivästä yhteiskunnasta. (Helin ym. 2010, 37.) Seurakunnat haluavat säilyttää ihmisen hädän kokonaisvaltaisen kuulemisen, oli kyseessä sitten aineellinen, hengellinen tai henkinen hätä (Gothóni ym. 2012, 29).

Kokonaisvaltainen kohtaaminen on yksi diakonian tärkein perusajatus. Kirkon tekemän kokonaisvaltaisen kohtaaminen- esitteen mukaan kokonaisvaltainen kohtaaminen on pilkottu kuuteen eri alueeseen: rakkaus, vuorovaikutus, salaisuus, ilmapiiri, teot ja tarkoitus. (Juntunen, Mäkelä & Saarela 2016.)

Rakkaus auttaa näkemään jokaisen ihmisen erityisenä ja ainutlaatuisena unohtamatta heikkouksia. Rakkaus tarkoittaa toisen kunnioittamista ja antaa tilaa ihmiselle pysähtyä omana itsenään. Vuorovaikutuksessa tärkeä taito on halu, ja taito kuunnella. Vuorovaikutus perustuu kumppanuudelle, vieraanvaraisuudelle ja elämäntarinoiden jakamiselle. Salaisuus on aina mukana kohtaamisissa, koska ihmisillä on aina asioita, joita ei jaeta muiden ihmisten kanssa. Kokonaisvaltaisessa kohtaamisessa ihminen voi kuitenkin löytää uudenlaisen tulkinнан, tai näkökulman omaan asiaansa. Salaisuus on myös sitä, että Kristus on luvannut olla läsnä aina kun kaksi tai kolme kokoontuu yhteen hänen nimessään. (Juntunen ym. 2016.)

Luottamuksen ja toivon ilmapiiriin vaikuttaa sekä tila, että asenne. Molempien tulee olla tasa-arvoa korostavia ja rauhallisia. Vaikka elämäntilanne olisi ahdistava, kokonaisvaltaisessa kohtaamisessa voidaan lisätä uskoa ja toivoa parempaan huomiseen. Kokonaisvaltainen kohtaaminen ei välttämättä rajoitu vain varsinaiseen kohtaamiseen, on oltava valmis myös ryhtymään konkreettisiin toimiin ihmisen auttamiseksi. Kohtaaminen ilman tarkoitusta on helposti vain tekninen suoritus. Tarkoituksia kohtaamiselle voivat olla esimerkiksi keskustelu taloudellisen tilanteen kartoittamiseksi, onnittelu merkkipäivänä, tai vierailut laitoksessa, esimerkiksi sairaalassa. Kokonaisvaltaisesta kohtaamisesta puhuttaessa huomioon tulee ottaa eri näkökulmat, jotka kohtaamiseen liittyvät. Pyrkimys olisi, että kohtaamistilanteessa vähintään toinen osapuolista pyrkisi toteuttamaan kohtaamisen kokonaisvaltaisesti. Niin, ettei kohtaamisen merkitys jää vain tarkoituksen tasolle. (Juntunen ym. 2016.)

Kohtaamisissa ja diakoniatyössä spiritualiteetti on mukana asiakkaan ehdoilla. Viimeisellä luukulla- kirjan mukaan haastateltavat olivat kokeneet hengellisyyden olevan läsnä jopa taloudellisessa auttamisessa, vaikka työntekijät olivat kokeneet vaikeutta sisällyttää hengellisyyttä lyhyisiin kohtaamisiin. Hengellisestä auttamisesta puhuttaessa, työntekijät nimeävät ne usein sielunhoidolliseksi keskusteluksi, rukoukseksi, ja asiakkaan ohjaamiseksi kirkon muiden toimintojen piiriin. (Grönlund, Juntunen & Hiilamo 2006, 88-89.)

Diakoniatyö toimii yhteistyössä eri tahojen kanssa asiakkaan tarpeesta ja tilanteesta riippuen. Tällaisia tahoja ovat esimerkiksi sosiaali-, ja terveyden huolto sekä velkaneuvonta ja kolmas sektori. Diakoniatyöntekijät toimivat myös sielunhoidollisissa tehtävissä evankelisluterilaisessa kirkossa.

3.2 Diakoniatyön eettiset ohjeet

Diakoniatyöntekijöiden liitto on määritellyt diakoniatyöntekijöille eettiset ohjeet. Eettisten ohjeiden tarkoitus on tukea diakoniatyöntekijän päivittäistä arkea työelämässä. Tiivistettynä eettisiin ohjeisiin kuuluu ohjeet ihmisarvon tukemiseen, ilon ja toivon luomiseen ja ihmisen oman itsemääräämisoikeuden tukeminen.

Diakoniatyöntekijän luottamuksellisuuden ja vaitiolovelvollisuuden kertominen asiakkaalle. Ihmisten kutsuminen toimintaan mukaan, kannustaminen ja ohjaus toinen toisensa tukemiseen. Jokaisen ihmisen vakaumuksen kunnioittaminen ja puolustaminen, ihmisen oikeus omaan kulttuuriinsa. Näiden lisäksi eettiset ohjeet sisältävät ohjeita kestävän kehityksen tukemisesta, työympäristössä kollegana työskentelystä ja yksilön sekä yhteisön voimavarojen tukemisesta. Liitto päivittää eettisiä ohjeita säännöllisin väliajoin. Viimeisin päivitys on tehty 2016. (Diakoniatyöntekijöiden liitto 2016.)

Auttaminen perustuu diakoniatyöntekijän kykyyn olla läsnä, asettua toisen ihmisen asemaan, läsnäolo kohtaamisessa, kiireettömyys ja asiakkaan todesta ottaminen. Diakoniatyöntekijän tulee muodostaa luottamuksellinen suhde autettavaan yhteistyön onnistumiseksi. Apua tarvitsevalle on tärkeää luottaa diakoniatyöntekijän rehellisyyteen ja aitouteen yhteistyön aikana. (Gothóni ym. 2012, 66.) Tämä on tärkeä osa diakoniatyöntekijän etiikkaa.

3.3 Diakoniatyöntekijän työkenttä ja koulutus

Diakoniatyöntekijän työalat ovat moninaiset. Työaloihin kuuluvat ihmisyyden kaikki eri puolet. Työaloja diakonilla voivat olla maahanmuutto, vammais-, kriisipäihde, mielenterveys- ja yhteiskunnallinen työ. Diakoniabarometrin (46, 2016) mukaan maahanmuuttotyö lisääntyi reilusti vuoden 2015 turvapaikanhakijoiden saavuttua niillä paikkakunnilla, joille turvapaikan hakijoita saapui. Kansainvälinen diakonia on myös yksi diakoniatyöntekijän työala. Käytännössä tämä toteutuu jollain tasolla kaikissa seurakunnissa, esimerkiksi kummitoimintana. Kansainvälinen diakonia terminä kuvaa kansainvälistä avustustoimintaa, jota pohjoismaissa kristilliset järjestöt ja kirkot, tekevät. (Gothóni ym. 2012, 123.) Yhteistyö erilaisten toimijoiden, sosiaali- ja terveysalan ja kolmannen sektorin verkostoiden kuuluu diakoniatyöntekijälle. Tässä verkostossa diakoniatyöntekijä on kirkon ja seurakunnan edustajana, pyrkien parantamaan ihmisten elinolosuhteita. Diakoniatyöntekijän ydinosaaminen on määritelty neljään sektoriin joita ovat

Hengellisen työn osaaminen, diakonisen asiakastyön osaaminen, organisaatio- ja kehittämisosaaminen, yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen. (Suomen ev.lut. Kirkko. Diakonian viranhaltijan ydinosaaminen 2010.)

Hengellisen työn osaamisella viitataan uskon sisältöjen ja keskeisten teosten tuntemiseen. Asiakastyön osaamisella taas diakoniatyötä ohjaavan lainsäädännön, eettisten ohjeiden ja ammattikäytäntöjen tuntemiseen. Erilaisten asiakasryhmien kohtaamisen ja menetelmien tunteminen kuuluu myös asiakastyön osaamiseen. (Suomen ev.lut. Kirkko. Diakonian viranhaltijan ydinosaaminen 2010.)

Organisaatio- ja kehittämisosaaminen on kirkon toiminnan tuntemista ja kehittämistä. Tähän liittyy työtapa, joka haastaa perinteiset mallit. Kehittämisosaaminen on myös kokeileva ja arvioiva tapa tehdä omaa työtä. Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen on myös tärkeä osa diakoniatyötä. Diakoniatyöntekijän tulee toimia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, ja tunnistaa yhteiskunnan ongelmakohtia yksilön hyvinvointiin nähden. Diakoniatyöntekijä tulee puutua yhteiskunnallisiin ongelmiin, ja osata viestiä diakoniatyöstä eri foorumeilla. (Suomen ev.lut. Kirkko. Diakonian viranhaltijan ydinosaaminen 2010.)

Miten kirkon virkaan diakoniatyöntekijäksi, siis diakoniksi tai diakonissaksi päädytään nykypäivän Suomessa? Vuonna 1996 diakoneja ja diakonissoja ryhdyttiin kouluttamaan ammattikorkeakouluissa. Samalla he saavat sosionomin kelpoisuuden. Vuoteen 1995 saakka koulutus tapahtui opistotasoisena.

Diakoniksi opiskellaan sosiaalialan ammattikorkeakoulututkinnon kautta. Sosiaalialan koulutusohjelman laajuus on 210 opintopistettä. Koulutus antaa sosionomi(AMK)-diakoni kelpoisuuden. Opinnot sisältävät 90 opintopistettä teologisia opintoja. Diakonissaksi kouluttautuminen tapahtuu hoitotyön koulutusohjelman kautta. Sen laajuus on 240 opintopistettä. Koulutus antaa sairaanhoitaja(AMK)-diakonissan kelpoisuuden. Näistäkin opinnoista 90 opintopistettä on teologisia opintoja. Teologisten opintojen määrän ja laajuuden määrittelee Suomessa piispainkokous. (Suomen ev.lut. Kirkko 2010.)

3.4 Diakoniatyö Äänekosken seurakunnassa

Äänekosken seurakunnan neljällä eri alueella työskentelee yhteensä viisi diakoniatyötä tekevää diakonia tai diakonissaa (Äänekosken seurakunta, yhteystiedot). Seurakunnan alueella jäseniä oli yhteensä 2016 vuoden lopussa 14 513 (Suomen ev.lut. kirkko. Seurakuntien väkiluvut 2016). Äänekosken seurakunnan jäsenmäärä kunnassa asuvien väkiluvusta oli 2016 74,8% (Kirkon tutkimuskeskus. Kirkon jäsenyys 2016). Äänekosken seurakunta kuuluu Lapuan hiippakuntaan (Äänekosken seurakunta).

Äänekosken seurakunnan alueella diakoniatyöntekijät tarjoavat erilaista apua seurakuntalaisille. Ruoka-apua on saatavilla useammasta eri toimipisteestä, lisäksi Äänekoskella toimii ruokapankki. Keskusteluapua on tarjolla elämäntilanteisiin ja niiden muutoksiin, hengelliseen elämään, muihin elämään liittyviin pulmiin, yksinäisyyteen tai siihen, jos kaipaa muuten vaan keskusteluapua. Taloudellista neuvontaa ja apua saa diakoniatyöntekijöiltä ajanvarauksella. (Äänekosken seurakunta, apua ja tukea.) Äänekosken seurakunnan diakoniatyöntekijät vetävät erilaisia ryhmiä ja kerhoja yhdessä muiden kirkon työntekijöiden kanssa. Kerhoista löytyy vaihtoehto lähes jokaiselle, varhaislapsuudesta ikääntyneisiin asti. Toimintaa on suunnattu myös aikuisväestölle ja työikäisille. Diakoniatyöntekijän toimenkuvaan kuuluu myös erilaisen vertaistukitoiminnan järjestäminen. Vertaistukiryhmiä ovat esimerkiksi sururyhmät, omaishoitajien vertaistukiryhmä, kehitys-, ja näkövammaisten vertaistukiryhmät. Leiritoiminta kuuluu myös diakoniatyöntekijöille. Äänekosken diakoniatyöntekijöiden järjestämä leiritoiminta on suunnattu ensisijaisesti erityisryhmille, esimerkiksi mielenterveys- ja päihdekuntoutujille. Yllä mainittuja tapahtumia, ryhmiä ja toimintaa järjestävät kaikkien neljän alueen diakoniatyöntekijät yhteistyössä. Toiminta tapahtuu yhteistyön lisäksi omalla alueella kunkin diakoniatyöntekijän toimesta. (Äänekosken seurakunta.)

Vuonna 2016 Äänekosken diakoniatyö tavoitti henkilökohtaisilla kontakteilla 615 asiakasta, joka käsitti yhteensä 1509 asiakaskontaktia. Kohtaamisten määrä on vähentynyt vuodesta 2013 yli 500 asiakaskontaktilla, kuitenkin kohdattujen henkilöiden lukumäärä on pysynyt lähes samana (636). Avuntarvitsijoiden määrä ei

ole vähentynyt, mutta diakoniatyön resursseja on myös Äänekoskella vähennetty, ja pitkäaikaista ruoka-apua tarvitseville voidaan antaa neljän kuukauden lähete ruokapankkiin aiemman kuukauden sijaan. Tämä vähentää kohtaamisten määrää vaikka henkilömäärä pysyykin samana. Vuonna 2016 ylivoimaisesti suurin ikäryhmistä oli 30-64-vuotiaat, joita tavattiin 982 asiakaskontaktia. Alle 18-vuotiaita kohdatuista oli vain yksi, ja 18-29 vuotiaita oli 107. Loput olivat yli 65-vuotiaita. Äänekoskella diakoniatyössä alle 18-vuotiaat lasketaan perheen alle, ei omiksi asiakaskontakteikseen. (Erkki Tourunen, henkilökohtainen tiedonanto 22.2.2017.) Alla kaavio Äänekosken seurakunnan tavoittamista asiakaskontakteista vuona 2016.

Asiakaskontaktit	
Vastaanotoilla	1193
Kodeissa	157
Muualla	159
Yhtensä	1509
Asiakkaat	
Naiset	836
Miehet	673
Yhteensä	1593
Asiakaskontaktit ikäryhmittäin	
Alle 18 v.	1
18 – 29 v.	107
30 – 64 v.	982
65 – 74 v.	173
Yli 75 v.	264
Yhteensä	1509

Äänekoskella asiakkaita tavattiin yhteensä 1509 asiakaskontaktia mm. diakonipäivystyksessä jokaisella kirkkopiiri- ja kappelialueella, avointenovien päivissä, koti- ja laitospöytäkäynneillä, ryhmätoiminnoissa sekä leiri- ja retkitoiminnoissa.

(Äänekosken seurakunnan diakoniatyön tilasto 2016. Erkki Tourunen, henkilökohtainen tiedonanto 22.2.2017)

4 VIESTINTÄ

Esite on osa diakoniatyön ja kirkon viestintää, joten esitteen suunnittelussa tuli ymmärtää viestinnän perusteita. Yhdistysten viestintä on lähempänä kirkon ja seurakuntien viestintää kuin yritysten viestintää, siksi sovelsimme työhömmme yhdistyksen viestintä opasta.

Viestintä on sanoman lähettämistä ja vastaanottamista. Viestinnän tavoitteena on vaikuttaa ihmisten ajatuksiin ja mielikuviiin. Viestintää suunnitellessa täytyy ensin selvittää, kenelle viesti on suunnattu. Kun kohteena on suuri yleisö, esite on hyvä viestinnän väline. (Iivonen 2007, 11.) Välillinen viestintä tapahtuu kirjaimellisesti jonkun, tässä tapauksessa esitteen välityksellä. Ulkoinen viestintä on yhteisön viestintää potentiaalisille asiakkaille ja osa yhteisöjen viestintää. Tavoitteena on saada ulkopuolella olevat ihmiset tietoisiksi diakoniatyön toiminnasta ja tavoitteista. Ulkoisen viestinnän tulee olla selkeää ja perustua tosiasioihin. (Iivonen 2007, 13.)

Kirkolla on oma viestintäohjelma, joka on voimassa vuoteen 2020. Mietimme, mitkä kohdat olivat olennaisia erityisesti meidän esitettä ja työtä ajatellen. Viestintäohjelma oli jaettu seitsemän eri pääotsakkeen alle. Otsikoissa oli eritelty mm. Sosiaalisessa mediassa ja mediassa käytävä keskustelu ja viestintä. Viestinnän koulutus viestintätaitojen osalta sekä sisäisen viestinnän kehittäminen. Miten viestinnän avulla tuetaan hengellistä elämää ja mikä on viestinnän perusajatus. Viestintäohjelma määritteli jokaisen kohdan alla tarkemmin kirkon viestinnän ajatuksia. Me kiinnitimme erityisesti huomiomme seuraaviin kohtiin

Pidämme huolen siitä, että kaikilla kirkon työntekijöillä on ymmärrys jokaiseen tehtävään liittyvästä viestinnällisestä roolista ja siihen tarvittava riittävä osaaminen, rohkeus ja valtuutus. Pidämme yhteyttä tiedotusvälineisiin, esittelemme kirkon toimintaa ja työntekijöitä sekä tuomme julkiseen keskusteluun tärkeitä aiheita. Kerromme kirkosta ja sen työstä ajankohtaisesti, monipuolisesti ja mielenkiintoisesti. (Suomen ev.lut. Kirkko. Kirkon viestintäohjelma vuoteen 2020.)

Esite viestinnän välineenä tuo osaltaan ihmisten tietoisuuteen yhtä osaa kirkon tekemästä työstä ajankohtaisesti. Me emme vielä ole kirkon työntekijöitä, emmekä ammattilaisia, mutta ensimmäinen lainauksen kohta ohjasi meidän työtämme. Teimmehän sitä yhdessä seurakunnan kanssa.

4.1 Viestintä kirkon työssä

Kirkko viestii totuudenmukaisesti ja rohkeasti Jumalasta. Viestinnän sanoma on uskoa ja elää kuten opettaa. Kirkon toiminta on avointa ja läpinäkyvää. (Suomen ev.lut. kirkko. Kirkon viestintäohjelma.)

Yksi kirkon viestinnän osa on vuorovaikutus. Viestinnän tulee olla kuulijan tavoitettavaa, oikealla kielellä suunnattua ja erilaisuutta kunnioittavaa, näkemyserot huomioiden. Kirkon tavoitteena on saada seurakuntalaisia ja työntekijöitä aktiivisiksi viestijöiksi uusien toimintatapojen toteuttamiseksi. (Suomen ev.lut. kirkko. Kirkon viestintäohjelma.) Media ja siellä käytävä viestintä on osa kirkon viestintäohjelmaa. Väestön ikääntyessä esimerkiksi jumalanpalveluksia on siirretty internetin välityksellä osallistavaksi. Sosiaalinen media on vahvasti mukana nuorisotyössä. (Suomen ev.lut. kirkko. Kirkon viestintäohjelma.) Kirkko tuo Jumalan, uskon ja hengellisen avun lähelle ihmistä tässä maailman ajassa. Maailman muuttuessa kirkko ja tapa viestiä muuttuvat. Sosiaalisen median ja verkon käyttömahdollisuuksien myötä on tullut täysin uusia tapoja kohdata seurakuntalaiset, erilaisissa ympäristöissä, lähes mihin vuorokauden aikaan tahansa. (Suomen ev.lut. kirkko. Kirkon viestintäohjelma.) Tämä luo haasteensa muutokselle ja joustavuudelle työntekijän näkökulmasta, sekä haastaa vanhat toimintatavat.

Sosiaalinen media on muuttanut myös kirkon tapaa viestiä. Kun tarkastellaan kirkon viestintätapaa, täytyy muistaa, että kirkkoon ja kirkon työntekijöihin mahtuu erilaisia näkemyksiä ja tulkintoja. Kaikki ovat samalla viivalla arvoasteikolla työtehtävästä tai uskosta riippumatta, siksi jokaisen mielipide saa olla esillä. Sosiaalisen median ja uudistuneen viestintätavan myötä, näkemyserot tulevat herkemmin esille. Dialogi on mahdollista erilaisissa kanavissa, joissa työntekijä haluaa olla mukana. (Heikura 2016, Uskonnollinen viestintä - saarnasta someen.) Tämä

on madaltanut kynnystä hengellisten asioiden ja uskon kysymysten keskustelulle. Kun ideoimme työtämme, myös tämä näkökulma tuli huomioida. Ei ole yhtä oikeaa tapaa tai näkemystä, kun tuodaan viestiä kirkon työstä. Myös ihmisen persoonana ja arvomaailma näkyy viestin takana.

Kuusimäki (2015) pääkirjoituksessaan otti esille kolme eri näkökulmaa, joiden avulla kirkon diakonian roolia voi katsoa. Yhtenä merkittävänä osana on asennekasvatus, jolla on pitkä historia yhteiskuntamme arvoperustan edistäjänä. Asennekasvatus vie lähimmäisen rakkauden viestiä, jotta ihmiset toimisivat toistensa hyväksi. Tästä viestiminen on tärkeä osa nykypäivän maailmassa, kun lähimmäisen hyväksi toimiminen ei yksin riitä, täytyy ottaa vastuuta myös globaalilla tasolla. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen on ehkä tärkein osa viestintää. Poliittiset päätökset heijastuvat diakoniatyön asiakaskuntaan. Diakoniatyöntekijöiden kokemukset ihmisten vaikeutuneista tilanteista on haaste kirkon tuottamalle tiedolle. Kuinka saada viestiä poliittisille päättäjille, joilta usein puuttuu kokemus samantaisesta elämäntilanteesta, jossa yhteiskunnan heikoimmassa asemassa elävät? Viimeinen, vaikka ei suinkaan vähäisin näkökulma, jonka Kuusimäki otti esille, on käytännön avustustyö. Se koskee kaikkia osa-alueita, joihin kirkko ja diakoniatyö reagoi yhteiskunnan muuttuvissa tilanteissa. Kuusimäki korostaa, että

Kirkossa tulisi panostaa entistä vahvemmin nk. Diakoniaviestintää, jossa viestitään monipuolisesti eri mediapinnoilla hyvästä elämästä ja sen edellytyksistä sekä innostetaan ihmisiä edistämään hyvää.

Tällä hetkellä diakoniatyön viestintä tapahtuu ilmoitusluontoisesti seurakuntien internetsivuilla. Esimerkiksi Äänekosken seurakunnan internetsivuilla on diakoniatyöntekijät ja heidän yhteystiedot. Apua ja Tukea-otsakkeen alla löytyy eri elämäntilanteisiin ohjeistusta, myös infoa diakoniatyöstä (Äänekosken seurakunta, apua ja tukea). Kuitenkaan suoraa viestintää millaista diakoniatyö on, ei löydy oman otsikon alta. Eri seurakunnat viestivät eri tavoilla internetsivuillaan diakoniatyöstä. Esimerkiksi Savitaipaleen seurakunnan sivuilla diakoniatyöstä on oma sivusto. Sivu on selkeä ja siellä on tiivistetysti diakoniatyön työtehtäviä. Kyseinen sivu täytyy osata kuitenkin etsiä täälläkin tukea elämään-otsakkeen alta. (Savitaipaleen seurakunta, tukea elämään.) Lappeenrannan seudulla diakoniatyöstä ja seurakunnan toiminnasta ilmoitetaan joka perjantai paikallislehti Etelä-Saimaassa. Myös alueen ilmaisjakelulehdissä on lyhyesti seurakunnan tapahtumia,

ja ilmoituksia. Painetussa lehdessä viestintä keskittyy lähinnä retkiin, tapahtumiin, kerhoihin ja vastaaviin tilaisuuksiin.

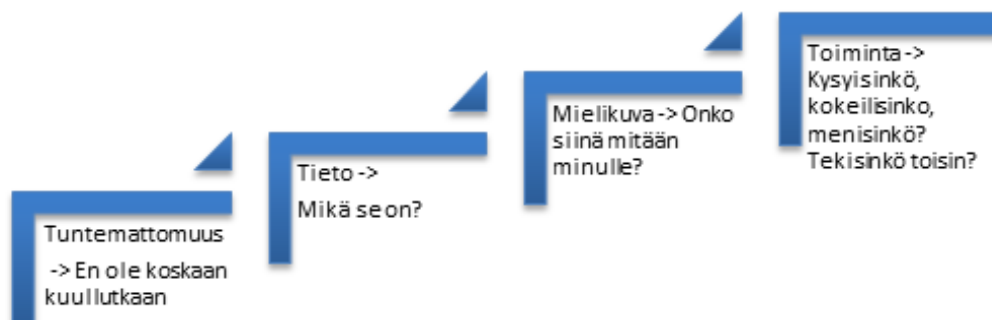
Kirkolla on luotu viestintää varten oma Martti-fontti. Kyseistä fonttia käytetään, jotta kirkon viestinnälle saadaan luotua yhtenäinen ilme. Martti on käytössä niin verkkoviestinnässä, kuin painetussa viestinnässä. (Suomen ev.lut. Kirkko. Yhteinen ilme ja Martti-fontti.) Myös meidän esitteemme tekstit ovat tehty Martti-fonttia käyttäen.

Kirkon viestinnässä fontti, värimaailma ja yhteinen ilme on suunniteltu siten, että tiedetään, milloin kyseessä on kirkon viestintä. Kirkon viestintätapa on yksi kirkon käyntikortti, minkä takia yhtenäisiä linjauksia noudatetaan. Seurakunnille on suunniteltu avuksi graafinen työkalu viestintää varten, joka löytyy sakastin internetsivuilta. (Suomen ev.lut. kirkko. Visuaalinen ilme ja julkaisut.) Suomen evankelis-luterilaisen kirkon internetsivulla (viestintä ja julkaisut) kerrotaan selvästi, että kirkon ilme on

avoin ja rehellinen, koristelematon, helposti lähestyttävä, arvokas, historialle uskollinen ja monivärinen.

4.2 Esite viestinnän välineenä

Esitteen täytyy herättää lukijan mielenkiinto ensi vilkaisulla. Pirjo Vuokko (2004) esittää viestinnän vaikutuksista seuraavan neliportaisen kuvion. (Kuvio 1.)

Kuvio 1. Viestinnän vaikutus (Iivonen 2007, 40).

Kaaviossa esitetään viestin vaikutus vastaanottajaan. Katsotaan, onko vastaanottaja kuullut aiemmin asiasta, josta viestitään, onko hänellä tietoa lainkaan. Kolmannella portaalla mainitaan mielikuva. Viestinnässä ihmiselle herää nopeasti mielikuva asiasta, siitä riippumatta, oliko hänellä tietoa olemassa etukäteen. Mielikuvaportaalla on merkitys toimintaan, otetaanko viesti vastaan vai ei. Kiinnostako viestinnän herättämä ajatus, jotta vastaanottaja olisi valmis kokeilemaan tai tutustumaan asiaan? ”Mikä ihmeen diakoni” opinnäytetyössä kerrottiin, että yli puolet nuorista tiesi mikä on diakoni, mutta yli puolet eivät tiedä mitä diakonin työhön kuuluu (Arvio 2015, 27). Esitteen ensisilmäyksen pitää siis vedota juuri tällaiseen kohderyhmään ja saada heidät kiinnostumaan asiasta. Seuraavan tiedon portaan yli päästään, kun lukija tietää mitä on diakoniatyö. Mielikuva portaalla lukija miettii ”antaako” diakoniatyö minulle mitään? Toiminta porras on ratkaiseva. Mihin voisin osallistua ja olenko tervetullut sellaisena, kun olen? (Iivonen 2007, 11-15.)

Kohderyhmämme on osittain digitaalisen aikakauden sukupolvea. Sosiaalinen media on usealle myös viihdettä, eikä sitä välttämättä käytetä tärkeiden asioiden etsimiseen. Kaikki nuoret aikuiset eivät halua, jaksaa tai osaa hakea tietoa esimerkiksi sosiaalisesta mediasta. Katja Nuuhkarisen mukaan (henkilökohtainen tiedonanto, 9.1.2018) monet kohderyhmään kuuluvat asiakkaat ovat toivoneet joltain konkreettista ”muistilappua”. Tarve konkreettiselle materiaalille nousee myös kohderyhmästä. Esite on konkreettinen asia, jonka voi ojentaa asiakkaalle käteen eri kohtaamistilanteessa. Verkossa tapahtuvaan viestintään verrattuna, kohtaamistilanteessa saatu esite synnyttää myös muistijäljen ihmisestä joka kohdattiin. Tämä voi olla yksi kynnystä madaltava tekijä, kun mietimme yhteydenottoa diakoniatyöntekijään.

4.3 Imago

Imago voi olla positiivinen, negatiivinen tai neutraali. Positiivinen imago toimii myös suojana, jos vastaanottaja kokee viestin jotenkin negatiivisena. Neutraalin imagon kohdalla negatiivinen tunne viestinnästä voi kääntää koko imagon negatiiviseksi.

Imagoon eli yhteisökuvaan vaikuttaa myös historia. Uuden esitteen avulla pyritään eroon vanhoista, kankeista ja kohderyhmälle kenties vieraista mielikuvista. Imagoa luodessa on huomioitava, mihin diakoniatyön on menossa ja mitkä ovat sen tavoitteet. (Iivonen 2007, 25.) Kuvat ja kuvitus tuovat esitteelle lisää huomiota. Kuvia ei tulisi käyttää vain tyhjän tilan täytteenä, vaan niillä tulisi olla selkeä idea ja liittyä tiiviisti viestiin. (Parker 1998, 109.) Kuvien käytössä on muutamia perusohjeita, joista tärkein on ”vähemmän on enemmän”. Kuvia miettiessä täytyy huomata, ettei kuvia ole liikaa, vaan kuvat on aseteltu ilmeisesti ja ympärille jää tilaa nähdä kuva.

5 ESITTEIDEN VALMISTUSPROSESSIT

Kirjallisen osion jälkeen aloitimme esitteen työstämisen. Keräsimme aineiston esitteeseen teemahaastattelun ja palavereiden avulla Katja Nuuhkariselta ja Erkki Touruselta. Esitteen ollessa myös diakoniatyöntekijöiden työkalu, oli luontevaa kerätä esitteeseen tarvittava tieto heiltä. Esite markkinoi ja kuvaa ensisijaisesti heidän työtä. Kuvat suunnittelimme ja toteutimme itse. Ennen haastattelua teimme kevyen raakaversion, ja teemahaastattelun jälkeen teimme esitteestä ensimmäisen kokonaisvaltaisen version kommentoitavaksi. Kommentit pyydettiin ensin Äänekosken seurakunnan diakoniatyöntekijöiltä, sen jälkeen opettajalta. Esitteen muokkaus ja valmistuminen kohti lopullista prosessia eteni palavereiden ja haastattelun avulla. Mieliopidekyselyn avulla pyysimme esitteestä palautetta kohderyhmältä ja tavan kansalaisilta, tästä enemmän seuraavissa luvuissa.

5.1 Teemahaastattelu

Esitteen ajatuksena on matalan kynnyksen diakoniatyö. Tällä tarkoitamme sitä, että kohderyhmän kynnys avun hakemiseksi diakoniatyöltä olisi mahdollisimman matala. Ennakkoluulot ja pelot hidastavat ja vaikeuttavat avun pariin hakeutumista, kuten myöhemmin tässä kappaleessa käy ilmi. Esitteen on tarkoitus tavoittaa se kohderyhmä, jotka eivät tällä hetkellä ole diakoniatyön piirissä. Tämän lisäksi esite on kuitenkin diakoniatyöntekijöiden yksi työkalu arjen työhön. Me opinäytetyön tekijöinä mietimme yhdessä teemahaastattelun teemat ja kysymykset, sitten haastattelimme Diakoni Katja Nuuhkarista. Mietimme, mitkä teemat hyödyntävät meitä esitteen kokoamisessa eteenpäin. Tarvitsimme tarkempia tietoja nykyisistä diakoniatyön asiakkaista. Mikä kohderyhmä ja millaisen avun tarpeessa olevat erityisesti ovat asiakkaina. Tärkeä ryhmä ovat he, joita diakoniatyö ei tavoita. Ikä, sukupuoli, elämäntilanne, onko joku apua tarvitseva ryhmä ylitse muiden? Millaisia vääriä oletuksia tai käsityksiä diakoniatyöntekijä kuulee ammatistaan olevan ja millaisena tulevaisuuden diakoniatyön kehitys nähdään. Näin valitsimme haastatteluamme teemat, jotka olivat:

- Diakonian nykyiset asiakkaat

- Ihmiset, joita diakonia ei tavoita tällä hetkellä
- Ihmisten harhaluuloja diakoniatyöstä
- Yleinen kehitys diakoniatyössä

Teemahaastattelusta teimme muistiinpanoja käsin kirjoittamalla. Muistiinpanot kävimme läpi haastattelun jälkeen kahdestaan ja kirjoitimme puhtaaksi. Aineisto oli ainoastaan meitä varten ja sieltä poistettiin yksityiskohtaiset ja arkaluontoiset, tai tunnistettavat asiat. Tämän jälkeen jaoimme haastattelussa saadut vastaukset teemojen mukaan. Tältä pohjalta lähdimme valmistamaan diakoniatyön esitettä eteenpäin, teemahaastattelun toimiessa koko esitteen taustoittavana aineistona.

Haastattelun alussa, ensimmäisen teeman "Diakonian nykyiset asiakkaat" aikana, tuli esille Nuuhkarisen kokemus nykyisten asiakkaiden vaikeutuneista tilanteista. Taloudelliset vaikeudet näkyvät selvästi. Nuuhkarinen pohti mahdollisina syinä asiakkaiden väsymisen asioiden hoitoon. Tulot ovat usein liian pienet suuriin terveys-, ja asumismenoihin nähden. Asiakkaista näkyy tietynlainen näköalattomuus, joka usein johtuu pitkäaikaistyöttömyydestä. Tämän seurauksena on usein havaittavissa masennusta. (Katja Nuuhkarinen, henkilökohtainen tiedonanto 9.1.2018.) 1990-laman aikana näkyi jo sama ilmiö. Ihmiset väsyivät avun hakemiseen, diakoniatyön yksi työmuoto on ihmisten etuuksien selvittely ja niiden hakeminen yhteistyössä asiakkaan kanssa (Gothóni ym. 2012, 29).

Toinen ryhmä, jotka eivät diakoniatyöntekijän luokse osaa tulla, ovat ihmiset, joille on jo kotona opetettu, että elämässä täytyy pärjätä itse. Avun hakemisen ajatellaan olevan heikkoutta. Toisaalta diakoniatyössä näkyy myös ylisukupolvisuus. Kun vanhemmat ovat hakeneet aikanaan apua diakoniatyön piiristä, myös lapset ovat oppineet käymään diakoniatyöntekijän luona. Diakoniatyön tutkimuksestaakin havaittu nuorten puuttuminen tuli ilmi myös haastattelussa. Nuoria aikuisia ei tavoiteta ja diakoniatyö ei tee esimerkiksi oppilaitostyöskentelyä. Ikäihmisille tehdään kotikäyntejä ja he käyvät asioimassa myös diakoniatuimistossa. Ikäihmiset käyvät kirkon olkkarissa ja heille on järjestetty erilaista ohjelmaa. Lapsiperheiden kotikäyntejä ei tehdä ja heitä muutenkin käy vähemmän diakoniatuimistossa. Lapsiperheille on järjestetty leirejä ja ikärajat rikkovia isovanhempien

leirejä. Muuten lapsiperheitä ei juurikaan diakoniatyön piirissä ole tavoitettu. Toisaalta se kertoo toimivasta lapsi- ja nuorisotyöstäkin. (Katja Nuuhkarinen, henkilökohtainen tiedonanto 9.1.2018.)

Lopuksi nykyisistä asiakkaista keskusteltaessa Nuuhkarinen toi esiin mahdollisuuden auttaa perusteellisemmin osaa asiakkaista. Silloin on mahdollista selvittää asiakkaan elämäntilannetta perusteellisemmin, sekä hakea ulkopuolista tukea. Asiakkaatkin joskus väsyvät kymmeniä vuosia jatkuneeseen avun hakemiseen. Osa nykyisistä asiakkaista on halukkaita osallistumaan yhteisölliseen toimintaan. Vapaaehtoistoiminnan kautta ihmiset ovat saaneet iloa ja uutta toimintaa elämäänsä sekä paikan johon kuulua. Tähän diakoniatyöntekijä voi asiakkaita rohkaista ja kysyä mukaan. (Katja Nuuhkarinen, henkilökohtainen tiedonanto 9.1.2018.)

Kun keskustelimme ihmisten harhaluuloista, Nuuhkarinen toi esiin uusissa asiakaskontakteissa näkyvää arkuutta. Ihmiset, jotka eivät kuulu kirkkoon tai kirkkoon kuuluvat, jotka eivät ole aktiivisesti kirkon toiminnassa mukana, kyselevät kuuluuko apu myös heille. Hengelliset asiat ovat isossa roolissa, kun ajattelee kynnystä avun hakemiseen. Toisaalta ihmiset pelkäävät myös leimaantumista. Mietitään, ajattelevatko toiset, että minulla menee niin huonosti, että tarvitsen diakoniatyöntekijän apua. Pidetäänkö minua uskovaisena, jos käyn diakoniatyöntekijän luona. (Katja Nuuhkarinen, henkilökohtainen tiedonanto 9.1.2018.)

Diakoniatyön piiriin hakeutumiselle Nuuhkarinen kertoi olevan useita hidasteita, jopa esteitä. Katja kertoi, että he, joilla on vain tilapäinen avun tarve, eivät usein osaa hakea diakoniatyön apua. Esimerkkinä kohtuullisesti toimeentuleva perhe, jossa toinen jää työttömäksi ja tulotaso notkahtaa. He ajattelevat, että kun ei ole pitkäaikaista avun tarvetta, he eivät olisi oikeutettuja tulla autetuiksi. (Katja Nuuhkarinen, henkilökohtainen tiedonanto 9.1.2018.) Kantakaa toistenne kuormia (2012, 63) -kirjassa puhutaan varhaisen puuttumisen tärkeydestä. Riittävän ajoissa saatu apu ehkäisee tilanteen kroonistumista ja kriisiytymistä. Esitteen tavoitteena on madaltaa kynnystä yhteydenottoon diakoniatyöhön. Näin voidaan saada ihmiset avun piiriin, ennen kuin tilanne on todella huono.

Keskeisenä teemana oli yleinen kehitys diakoniatyössä. Ruokapankki nykyisenä "työkaluna" mahdollistaa Nuuhkarisen mukaan kontaktin niihin ihmisiin, joiden pärjääminen on kyseenalaista. Diakoniatyön tulevaisuudesta Nuuhkarinen kertoi, että tavoitteena olisi yhteisöllisyyden lisääminen. Suunnitellaan ja tehdään yhdessä, järjestetään erilaisia tapahtumia. Tavoitteena olisi myös lisääntynyt yhteistyö eri työaloittain, eri alueilla ja yhteistä suunnittelu ja kehitys pohdintaa. Nykyisenlaisten, kaikkia yhdistävien aamupuuro tapahtumien lisääntyminen oli myös tavoitteena. (Katja Nuuhkarinen, henkilökohtainen tiedonanto 9.1.2018.)

5.2 Diakoniatyön esitteen kokoaminen vaihe vaiheelta

Kokosimme raakaversion esitteestä meidän ajatuksiemme pohjalta 14. marraskuuta 2017. Tässä vaiheessa esitteessä oli lähinnä otsikot ja mitä sisältöä milläkin palstalla olisi. Tiedot valikoitiin kohderyhmää ja diakoniatyöntekijöitä ajatellen. Mitä tietoja kohderyhmä tarvitsee, minkä tiedon markkinoimisesta diakoniatyöntekijöille on hyötyä? Tällöin otsikoina olivat yhteystiedot, diakoniatyö jonka oli tarkoitus toimia taustoittavana tietona. Diakoniatyön työtehtävät Äänekoskella. Millaisissa tilanteissa diakoniatyöstä voisi saada apua. Millaisia harhaluuloja ihmisillä on kirkosta ja diakoniatyöstä.

Lähetimme raakaversion sähköpostitse diakoniatyöntekijöille. Äänekosken seurakunnan kaikki neljä diakoniatyöntekijää pohtivat kokouksessaan, vastasiko meidän näkemyksemme esitteestä heidän toiveita. Esitteen raakaversiosta saimme palautetta sähköpostilla, että lähestymistavan tulisi olla enemmän positiivinen kuin negatiivinen. Diakoniatyöntekijät olivat kirjanneet lyhyesti listattuna kohtia, jotka he haluavat esitteessä olevan. Ajatukset olivat samoja kuin meillä, hieman toisessa muodossa esitettynä. Toiveena oli, että muokkausten jälkeen seuraava palaveri pidettäisiin kasvotusten. Tällöin palautteen antaminen on selkeämpää ja helpompaa. Katja Nuuhkarisen haastattelu toteutettiin tammikuussa 2018 kun esitteen raakaversio, ja ensimmäinen palaute oli saatu. Tällöin esitteen sisältö tarkentui ja alkoi rakentua. Raakaversiossa oli vain ehdotuksia, miten voisimme esittää lähteä työstämään. Sisältöä lähdettiin tarkentamaan teemahaastattelun avulla.

Haastavinta esitteen kokoamisessa oli kuvien valinta. Halusimme piirroskuvia valokuvien sijaan, emmekä halunneet käyttää valmiita kuvia tekijänoikeuksien vuoksi. Pyrimme siihen, että kuvat ovat sellaisia, joita ei muilla ole. Kumpikaan meistä ei osaa piirtää niin hyvin, että olisimme voineet piirtää kuvat itse. Suunnittelimme kuvat tikku-ukko versioina ja annoimme mallit kahdelle ystävällemme. Toinen, Esa Laitinen, toteutti meille sarjakuvan, johon lisäsimme koneella vain tekstit. Kannen ja takasivun kuvien toteutuksesta vastasi Irina Pollari. Molemmat toimivat harrastelijapiirtäjinä, ja halusivat osallistua esitteen kuvittamiseen. Pollari piirsi useita erilaisia vaihtoehtoja kansikuviksi, jotka esittelimme diakoneille. He valitsivat kuvista mieluisimman kansikuvaksi. Aluksi ajatuksena oli, että valitsemme itse kansikuvan työhön. Päädyimme kuitenkin siihen, että diakoniatyöntekijät saavat valita heille mieleisimmän kansikuvan. Tämä sen vuoksi, että esite on heidän työkalunsa ensisijaisesti. Kannen kuva oli eri, minkä olisimme itse esitteeseen valinneet. Me jäimme miettimään, onko heidän valitsema kansikuva liian lapsellinen kohderyhmään peilaten. Jatkossa he voivat muuttaa kuvia niin halutessaan, koska esite on toteutettu Wordilla ja heillä on kuvat käytettävissään.

Helmikuussa 2018 pidimme uuden palaverin, jossa esittelimme palautteen ja teemahaastattelun pohjalta tekemämme esitteen luonnoksen. Esite on lyhyt ja asiaa paljon, kuvat mukaan lukien, joten vaati huolellisuutta saada esite viestimään asia selkeästi ja lyhyin virkkein.

Helmikuun 2018 palaverissa saamamme palautteen pohjalta suunnittelimme palstat ja tarkensimme kuvien sijoittelun. Alla käymme läpi esitteen sisällön palsta kerrallaan. Palstat on numeroitu 1-6. Esite tulostetaan kaksipuoleisena ja taitetaan tulostamisen jälkeen. Palstat eivät etene tässä raportissa loogisessa järjestyksessä, miten ne tulevat etenemään taiton jälkeen.

5.3 Diakoniatyön esitteen sisältö

Palsta numero 1 sisältää yhteystiedot. Esitteen taitetussa versiossa tämä on viimeinen sivu. Tähän kokosimme kaikkien kirkkopiirien diakoniatyöntekijöiden yhteystiedot ja diakoniatoimistojen aukioloajat. Alimmaisena sivulla on Äänekosken seurakunnan logo.

Palsta numero 2 kehottaa osallisuuteen. Lyhyin esimerkein kerromme miten ja missä sinä voit antaa apuasi. Tällä palstakohdalla oli ennen joulukuun palaveria yhteistyötahoille suunnattua infoa. Palaverissa kuitenkin todettiin, että yhteistyökumppaneille voisi tehdä kokonaan oman esitteen. Palaverissa päätettiin, että palstalle 2 kerätään infoa osallisuudesta ja vapaaehtoistoiminnasta. Osallisuus on iso osa diakoniatyötä ja tähän tähdätään tulevaisuudessa yhä enemmän. Infon perään laitoimme vapaaehtoispankin logon sekä sivun alalaitaan laitoimme kuvan usko, toivo ja rakkaus teemalla.

Palsta 3 on esitteen kansilehti. Tähän meillä oli useampi kuva pohdinnassa. Kaikissa kuvissa ideana oli tuoda esille usko, toivo ja rakkaus. Sloganin miettiminen oli hankala prosessi. Miten ilmaista lyhyesti ja ytimekkäästi mitä diakoniatyö on? Asiaa pohdittuamme päädyimme Ruohonjuuritasolla – sloganin. Olisimme valinneet ruohonjuuritasoa kuvaavan kansikuvan eli eri kuvan mikä esitteessä diakoniatyöntekijöiden valitsemana on. Ruohonjuuritasolla – slogan valittiin siksi, että diakoniatyö toimii kuvainnollisesti ruohonjuuritasolla. Diakoniatyö toimii ihmisten kanssa normaalissa arjessa ja sen tulisi olla ennen kaikkea matalan kynnyksen tukea.

Palsta 4 kertoo mitä diakoniatyö on. Diakoniatyöntekijät toivoivat uudelta esitteeltä kirkkokielen sijaan selkeämpää lähestymistapaa. Yritimme välttää kliseiden kirjoittamista. Halusimme tuoda esille, että diakoniatyö on enemmän tukea kuin apua, ja yhdessä toimista autettavana olemisen sijasta.

Palstalle 5 kokosimme esimerkkejä missä tilanteessa diakoniatyöntekijä voi juuri sinua auttaa. Kerromme esimerkin avulla, missä tilanteissa diakoniatyöntekijältä

voi saada apua. Yhtenä olennaisena osana on tuki taloudellisen tilanteen selvittämiseksi. Tässä täytyi olla varovainen, ettemme lupaa taloudellista apua. Taloudellisen avun mahdollistaminen on asiakaskohtaisesti aina katsottavissa, mitä diakoniatyöntekijä voi tehdä. Tällä palstalla ohjaamme ihmisiä vapaaehtoistoiminnan piiriin ja kuulumaan yhteisöön. Kerromme siis tälläkin palstalla osallisuudesta ja kannustamme ihmisiä siihen.

Palsta 6 oli meille tärkeä palsta. Aluksi palstan nimenä oli yleisiä harhaluuloja. Usein ihmisillä on ennakkoluuloja kirkon toiminnasta, työstä ja työntekijöistä. Ennakkoluulot voivat olla hyvinkin negatiivisia. Pelko voi aiheuttaa sen, että kynnys kohdata diakoniatyöntekijä on liian suuri. Diakonia on kirkon hengellistä työtä, mutta hengellisyys tapahtuu asiakkaan, ei diakoniatyöntekijän ehdoilla. Tämän palstan tavoite on madaltaa kynnystä tavata diakoniatyöntekijä elämäntilanteessa, jossa diakoniatyö voisi auttaa. Ajatuksenamme on myös kokonaisvaltaisuus. Jos ihmisen saa ohjattua diakoniatyön piiriin sellaisessa tilanteessa jossa diakoniatyöstä on apua, osallistuminen muuhun kirkon vertaistuki-, tai vapaaehtoistoimintaan voi madaltua. Tämä puolestaan voi ehkäistä syrjäytymistä ja yksinäisyyttä, eritoten nuorten aikuisten ja eläkeläisten kohdalla.

Joulukuun palaverissa tästä palstasta oli keskustelua paljonkin. Diakoniatyöntekijät pohtivat, onko tämän lähestymistapa hieman negatiivinen. Me ajattelimme, että tällainen lähestymistapa voisi kannustaa pohtimaan kohderyhmää eli nuoria aikuisia diakoniatyön pariin. Meille tämä osa oli todella olennainen, sillä nämä harhaluulot ovat tiukassa ihmisten keskuudessa. Ajatuksena oli, että auki kirjoitettuna nämä harhaluulot voisivat laantua.

Lopulta muutimme otsikoksi "Diakonia on jokaisen oikeus". Palstan sisältö muuttui myös hieman enemmän kliseiden suuntaan, alkuperäisestä ajatuksesta poiketen. Palstan alkuperäinen tarkoitus oli rikkoa vanhoja kaavoja ja kliseitä. Palaverien pohjalta meidän ajatuksemme oli selvästi vielä liian negatiivisesti toteutettu diakoniatyöntekijöiden mielestä. Tästä palstasta tulivat suurimmat ristiriidat liittyen esitteen toteutukseen.

Palstojen 4-6 alareunassa kulkee sarjakuva. Sarjakuvassa käy lyhyin virkkein ilmi osallisuus, vapaaehtoistoiminta sekä ruoka- ja keskusteluapu. Sarjakuvan ydinajatuksena diakoniatyön lamppu syttyy ja sarjakuvahahmot saavat jokainen tarvitsemansa tuen diakoniatyöstä.

5.4 Vapaaehtoiskirkon esite ja prosessin kuvaus

Toinen opinnäytetyön prosessi oli alussa mainittu esite vapaaehtoiskirkon toiminnasta englannin kielellä. Se on markkinointiväline Äänekosken seurakunnan vapaaehtoiskirkon toiminnasta. Vapaaehtoiskirkon esitettä voivat hyödyntää diakoniatyöntekijöiden lisäksi esimerkiksi vapaaehtoiset ja seurakunnan muut työntekijät. Vapaaehtoiskirkosta kertovan esitteen tekeminen oli lyhyt prosessina verrattuna diakoniatyön esitteeseen. Kaikki tieto vapaaehtoiskirkosta ja sen toiminnasta suomeksi, löytyy kattavasti Äänekosken seurakunnan vapaaehtoiskirkosta kertovilta internetsivuilta. Meidän tehtävämme oli kääntää sama tieto englanniksi siten, että se kohdentuu ajattelemaamme kohderyhmään, eli maahanmuuttajiin ja turvapaikanhakijoihin.

Varsinaista aineistonkeruuta ei tapahtunut tämän esitteen osalta samalla tavalla kuin diakoniatyön esitteen. Kaikki tarvittava tieto esitettä varten löytyi internet sivuilta. Tarkensimme myös Katja Nuuhkariselta teemahaastattelun yhteydessä asioita esitteeseen liittyen.

Toteutimme esitteen suomen kielellä ja saimme siihen sopivan kuvan Katja Nuuhkariselta. Hän kertoi kuvan olevan vapaaehtoisen tekemä. Kuvaa on käytetty yleisesti vapaaehtoiskirkkoa mainostavissa painotuotteissa. (Katja Nuuhkarinen, henkilökohtainen tiedonanto 11.01.2018.) Lähetimme suomenkielisen esitteen opettajalle ja Äänekosken seurakunnan diakoneille nähtäväksi. Tämän jälkeen käännsimme esitteen englannin kielelle.

6 MIELIPIDEKYSELY JA DIAKONIA TYÖN ESITTEEN ARVIOINTI

Esitteen valmistuttua sisällöllisesti lopulliseen muotoonsa, pyysimme esitteestä kommentit Äänekosken seurakunnan diakoniatyöntekijöiltä sekä ohjaavalta opettajaltamme. Kommenttien perusteella teimme viimeiset hienosäädöt ja muokkaukset esitteeseen. Muutimme yhteystietoja selkeämmäksi ja tarkensimme termejä. Tämän jälkeen teimme kyselylomakkeen, jonka avulla tutkimme, vastaavatko ihmisten mielikuvat esitteestä meidän ajatustamme. Kyselylomakkeeseen vastaajiksi oli tarkoitus valikoida, kadulla kyselemällä, mahdollisimman paljon meidän kohderyhmään kuuluvia henkilöitä. Opettaja antoi meille ohjeita myös kyselylomakkeeseen ja teimme lomakkeesta alkuperäistä selkeämmän ohjeiden avulla. Jätimme pois muutamia taustakysymyksiä, jotka eivät olisi olleet lopullisten tulosten kannalta olennaisia. Selkeytimme varsinaisia haastattelukysymyksiä. Erkki Tourunen toivoi vapaamuotoisia vastauksia. Ensin emme olleet halukkaita tähän, koska se vaikeuttaa analysointia, ja virheiden mahdollisuus kasvaa. Toteutimme osan kysymyksistä kuitenkin vapaamuotoisesti vastattavina kysymyksinä. Teimme tämän kohdan niin, että toinen meistä kysyi vapaamuotoiset kysymykset toisen kirjoittaessa vastauksen ylös. Muutamat vastaajat täyttivät tämän kohdan itse. Kyselylomake löytyy tämän raportin liitteistä.

6.1 Kyselyn taustoitus

Meidän opinnäytetyömme kannalta tämä vaihe oli erityisen olennainen. Koska esite oli meidän konkreettinen tuotoksemme, lomaketutkimus kertoi meille, olemmeko onnistuneet saavuttamaan tavoitteemme. Tavoitteemme oli selvittää, toimiiko esite siis sille kohderyhmälle, jolle me sen olimme suunnanneet. Kyselyyn vastaajiksi valikoimme kaupan pihalta henkilöitä satunnaisotannalla. Pyrimme saamaan mahdollisimman paljon vastauksia kohderyhmään kuuluvilta ihmisiltä. Olimme kiinnostuneita nimenomaan kyselyyn vastaajien, eli tavallisten ihmisten, mielipiteistä. Tämän vuoksi kyselylomaketutkimus oli valintamme tutkimuksen tekemiseksi (Kananen 2012, 121). Lomakkeilla keräämämme vastaukset olivat mitari, jolla me saimme faktatietoa, onnistuimmeko kehittämistavoitteessamme.

Seurakunta pystyy omilla mittareillaan seuraamaan tulevaisuudessa, onko asiakasmäärä noussut ja onko diakoniatyö tavoittanut enemmän asiakkaita vai ei. Eli onko muutosta tullut lähtötilanteeseen. Opinnäytetyömme käsittää siis kaksi erillistä osaa, jotka ovat mitattavissa, vaikka kyseessä on osittain kehittämistutkimus (Kananen 2012, 13, 23).

Lomakkeessa kerrottiin ensin taustatiedot lomakekyselylle, mitä tutkimme ja miksi tutkimme. Taustan, niin sanotun infon jälkeen tulivat varsinaiset tutkimuskysymykset, joita oli kuusi kappaletta. Lomakkeen loppuun sijoitimme taustakysymykset, joita oli neljä kappaletta. Taustakysymykset toimivat tallennus-, ja taulukointi vaiheessa muuttujina tutkimuskysymyksiin nähden. Mitkä kysymykset olivat, käsitellään seuraavassa kappaleessa. Kaikki lomakkeen kysymykset, myös taustakysymykset olivat numeroituja. Tämä helpotti työtämme tallennusvaiheessa. (Kananen 2012, 135-136.)

Kyselylomaketutkimus oli yhden A4sivun mittainen ja käsitti kuusi strukturoitua kysymystä sekä neljä taustakysymystä. Vastauksia saimme 35 kappaletta seurakunnan aktiivisilta toimijoilta ja tavallisilta kansalaisilta. Yritimme löytää mukaan sellaisia henkilöitä, jotka eivät ole millään tavalla mukana seurakunnan toiminnassa tai siitä tällä hetkellä kiinnostuneita. Juuri heidän mielipiteensä kiinnosti meitä esitteen toimivuuden ja tavoitettavuuden osalta.

Kysymysten laatiminen oli koko lomakkeen perusta. Niiden muotoilu loi pohjan koko lomaketutkimuksen onnistumiselle. Huonosti muotoillut kysymykset aiheuttavat Vallin (2010, 103) mukaan eniten virheitä tutkimustuloksiin. Meidän lomakkeemme osalta kysymysten tuli olla eksakteja, jotta saimme haluamamme tiedon selkeästi esiin. Tämän vuoksi ensimmäiset kolme kysymystä olivat kyllä-ei kysymyksiä ja lopussa oli kolme avointa kysymystä. Pyrimme huomioimaan kysymyksiä tehdessä, että ne eivät ole johdattelevia, koska se voisi osaltaan johtaa vääriin tuloksiin (Aaltola & Valli 2010, 104).

6.2 Lomakkeen kysymykset ja kyselyn toteutus

Koska esite oli varsinainen tuotoksemme, lomaketutkimus oli meille yksi apuväline mielipidemittausta varten. Siksi emme tässä osiossa tehneet varsinaista tutkimusta, vaan olimme kiinnostuneita ihmisten mielipiteistä.

Lomakkeen taustakysymyksiä olivat ikä, sukupuoli, tietääkö vastaaja mitä diakoniatyö on, onko vastaaja mukana seurakunnan toiminnassa tai vapaaehtoisena seurakuntalaisena.

Haastattelukysymyksillä halusimme tietää, hakisiko vastaaja esitteen perusteella apua diakoniatyöntekijältä. Mille ikäryhmälle esite on suunnattu? Kiinnittäisikö esite vastaajan huomion seinähyllystä? Jäikö esitteestä puuttumaan jotain? Millaisen mielikuvan esite herättää vastaajassa ja onko vastaajalla muita huomiota esitteeseen liittyen.

Kyselyt toteutettiin kahdessa osassa. Hannele kävi Äänekoskella aamupuuro tapahtumassa, jossa hän toteutti kyselyn muutamille paikalla olleille seurakuntalaisille. Toinen kyselyosio toteutettiin satunnaisotannalla kaupan sisäänkäynnin luona. Emme valikoineet iän tai sukupuolen perusteella henkilöitä, joilta pyysimme haastattelua, vaan jokainen halukas sai osallistua. Osa vastaajista täytti kyselylomakkeen itsenäisesti. Osa vastauksista kysyttiin suullisesti ja me kirjassimme vastaukset lomakkeelle. Muutama ehti täyttää lomakkeen ilman, että ehdimme ohjeistaa sen täytössä. Tavoitteemme oli saada vastauksia 30-40 kappaletta ja pääsimme tavoitteeseemme, sillä vastauksia saimme yhteensä 35 kappaletta.

6.3 Taustakysymysten tulokset

Saimme yhteensä 35 vastausta. Vastaajista noin neljännes (25,7%, 9kpl) oli miehiä, loput 26 (74,29%) naisia. Nuoria vastaaminen ei kiinnostanut samalla tavalla kuin vanhempaa väkeä. Vastauksista alle 30-vuotiaiden osuus oli noin viidennes

(22%). Yli 50-vuotiaita vastaajia oli enemmän kuin puolet (51,43%). Loput vastaukset sijoittuivat näiden kahden ikäryhmän väliin.

Kaikki vastaajat täyttivät taustakysymykset. Vastaajista alle puolet (42,86%) tiesi mitä diakonia työ on, vain yksi vastasi, että ei ole tietoinen. Loput vastaajat vastasivat olevansa osittain tietoisia mitä diakoniatyö on. Seurakunnan vapaaehtoisia vastaajista oli alle viidennes (17,14%), yli viidennes (22,86%) vastasi olevansa mukana seurakunnan toiminnassa ja yksi vastaaja oli seurakunnan työntekijä.

Taustakysymyksistä selvisi, että diakoniatyöstä ollaan vähintäänkin osittain tietoisia ihmisten keskuudessa. Saaduista vastauksista vain yksi henkilö ei tiennyt mitä on diakoniatyö. Ensisijaisesti toivoimme saavamme vastauksia siltä ryhmältä, joka ei ole aktiivisesti seurakunnan toiminnassa mukana. Nuorten osuus vastaajista jäi kuitenkin toivottua pienemmäksi. Nuorilla tässä tarkoitetaan alle 30-vuotiaiden vastaajien joukkoa.

6.4 Haastattelukysymysten tulokset

Tärkeä kysymys tutkimuksessamme oli se, hakisiko vastaaja tekemämme esitteen perusteella apua diakoniatyöntekijältä. Noin kolme neljästä vastasi kysymykseen kyllä (74,29%) ja noin neljännes (25,71%) vastasi ei. Alla on esitetty tarkemmat tulokset kaaviona. (Haastattelutulos kaavio 1.) Eli suurin osa haastatteluun vastanneista olisi valmis tekemämme esitteen perusteella hakemaan apua diakonilta. Ei-vastauksista muutama tarkensi meille kyselylomakkeen täyttämisen jälkeen, etteivät he hakisi apua, koska heillä ei ole tarvetta. Haastattelutilanteissa ja kysymyksissä olimme kirjanneet kysymyksen muotoon "jos sinulla olisi tarve..." Mahdollisesti kysymyksen muotoilu ei kuitenkaan ole ollut riittävän selkeä, tai vastaaja on lukenut kysymyksen huolimattomasti.

Kaavio 1. Hakisitko esitteen perusteella apua diakoniatyöltä?

Kysyimme vastaajilta, mille ikäluokalle heidän mielestään esite on suunnattu. Suurin osa vastaajista (80%) koki esitteen sopivan kaikille ikäluokille. Vain kaksi vastaajista (5,71%) oli sitä mieltä, että esite on suunnattu työikäisille tai senioreille, ja neljä (11,43%) ajatteli, että esite olisi suunnattu nuorille aikuisille. Kysyimme myös, kiinnittäisikö esite huomion, jos se olisi seinähyillyssä esillä. Tähän yli puolet (62,86%) vastasivat kyllä, yksi jätti vastaamatta ja loppu kolmannes (31,43%) vastasi ei.

Vapaasti vastattavia kysymyksiä olivat: Saitko tarpeeksi tietoa esitteestä vai jäikö jotain puuttumaan, millaisen mielikuvan sait diakoniatyöstä sekä kiinnittikö jokin kohta huomioita. Eräs vastaaja toivoi, että esitteessä olisi myös toimipisteiden osoitteet. Suurimmaksi osaksi vastaajat kokivat, että esitteessä oli selkeästi ja hyvin riittävät perustiedot. Mielikuvat esitteestä olivat positiivisia. Negatiivista palautetta esitteestä ei kirjoitettu. Kommenteissa lämmin, positiivinen, avartava, madaltaa kynnystä ja hyvä toistuivat useamman kerran. Huomiota vastaajat olivat kiinnittäneet kuviin, väreihin, palstojen asetteluun ja sanamuotoihin. Myös huomiota joita vastaajat nostivat esille, olivat positiivisia. Muutaman yli 50-vuotiaan vastaajan mielestä oli erikoista, että diakoniatyöstä saa apua myös kirkkoon kuumattomat henkilöt.

Kohderyhmän osuus vastaajista oli toivottua pienempi. Olimme asettaneet tavoitteet missä ja miten kysely toteutetaan, ja mikä on toivomamme vastaajamäärä.

Toteutuksen jälkeen pohdintaa herätti, olisiko toteutus pitänyt tehdä toisella tavalla, että kohderyhmä olisi ollut paremmin edustettuna. Kuitenkin mielipidekyselyn toteutus ei ollut opinnäytetyömme pääasia, joten tyydyimme saatuihin tuloksiin.

6.5 Tulosten analysointi ja muutokset esitteeseen

Halusimme selvittää ihmisten mielipiteitä ja siksi valitsimme menetelmäksi puolistrukturoidun haastattelun. Kyselylomakkeemme sisälsi taustakysymykset ja osa kysymyksistä oli kyllä-ei-kysymyksiä. Lopussa oli kolme avointa kysymystä. Kananen (2012, 100) mukaan määrämittainen kysely on paras tapa saada vastauksia, kun tutkimusongelmana on mielipidemittaus. Kyselyssä on aina määrämuotoinen lomake, jolla kerätään vastauksia asetettuihin kysymyksiin. Kyselylomakkeessa on aina kutsu tutkimukseen, taustamuuttujat ja varsinaiset kysymykset. Tallensimme vastaukset Excel-tilukoon, jonka avulla oli helppo tehdä suoria jakaumia, eli saimme vastauksia miten kuhunkin kysymykseen vastattiin, sekä ristiintaulukoida niitä eri taustamuuttujien kanssa (Kananen 2012, 100).

Esitämme tulokset prosentteina, kuten Kananen (2012, 100) ohjeistaa, koska se kertoo enemmän, kuin esimerkiksi pelkkä vastaus, viisi naista. Lisäksi käytämme tulokinnassa sanallista muotoa, esimerkiksi neljännes, hahmottamisen helpottamiseksi. Avoimien kysymysten analysointiin emme käyttäneet mitään erillistä tietokone ohjelmaa tai menetelmää, koska vastaukset olivat suppeita.

Edellisessä kappaleessa mainitsimme, että muutaman yli 50 vuotiaan vastaajan mielestä oli erikoista, että diakoniatyöstä saa apua myös kirkkoon kuulumattomat henkilöt. Dinolehdessä (2018) Katri Korolainen kommentoi artikkelissa "kirkkolaiva kääntyy hitaasti", että

Pitäisi puhua isomman ihmisjoukon tarpeista, ei pelkästään pienen seurakunta-aktiivien joukon tarpeista.

Usein seurakuntien aktiiviset toimijat ovat keski-ikäen ylittäneitä ja toimintatavat ovat olleet samanlaisia vuosikaudet. Tämä toki selittyy myös sillä, että ei-ruuhka-vuosia elävillä on eri tavalla aikaa osallisuuteen verrattuna työikäisiin. Usein samat ihmiset ovat toimineet aktiiveina useita vuosia. Uusien aktiivien mukaan tuleminen voi olla haaste. Vanhat aktiivit noudattavat tuttuja ja vakiintuneita toimintatapoja. Uudet ihmiset ja toimintatavat saattavat saada epäilyksiä osakseen. Uusia aktiivisia toimijoita voi pelottaa, sopeutuvatko he joukkoon, otetaanko heidät vastaan ja toivotetaan tervetulleiksi? Vai pelätäänkö heidän mukana tuomaa muutosta ja uusia ajatuksia, koska "aina on tehty näin". Tässä juuri kirkolla on uudistumisen paikka, jokaisen näkemys ja mielipide pitäisi mahtua saman katon alle. Ihmisten erilaisuus ja monimuotoisuus tulisi nähdä kirkossamme rikkautena, eikä taakkana. Kirkon tulisi olla olemassa meitä kaikkia varten, ei yksinomaan työntekijöitä tai aktiivisia seurakuntalaisia jotka ovat toiminnassa mukana.

Tulosten analysoinnin jälkeen emme tehneet suuria muutoksia esitteeseen. Korjasimme parin kohdan sanamuodot, tarkensimme diakoniatyöntekijän ja diakonissan työtermit yhteystiedoista. Tutkimusaineistosta ja tuloksista ei ilmennyt selkeitä asioita, jotka olisivat vaatineet esitteeseen puuttumista enää tässä vaiheessa. Esite luovutettiin diakoniatyöntekijöille vapaasti käytettäväksi mielipidekyselyn päättymisen jälkeen.

7 YHTEENVETO ESITTEESTÄ JA PROSESSISTA

Meillä oli visio projektin alussa esitteestä, joka tavoittaisi nuoria aikuisia. Visio esitteestä, joka saisi heidät tarttumaan esitteeseen mielenkiinnolla, herättäen uteliaisuuden. Voisi madaltaa kynnystä avun pyytämiseen. Ohjaisi mahdollisesti jatkossa heitä seurakunnan toimintaan mukaan. Projektin edetessä esite muokautui palaverien ja tiedonhaun pohjalta, sekä alkuperäisen idean suuntaisesti.

Viestinnän materiaalina esitteemme on hyvä, konkreettinen työkalu. Esite on pienikokoinen, tulostettavissa kenen tahansa työntekijän toimesta. Se on kätevä ja helppo ottaa mukaan esimerkiksi tapahtumiin jaettavaksi. Sisällöllisesti esitteeseen ei mahdu paljoa materiaalia. Me pyrimme tiivistämään olennaisimmat asiat esitteen palstoihin. Yritimme tiivistää kaiken olennaisen tiedon lyhyiksi virkkeiksi. Muita esitteitä tutkiessamme, monen esitteen heikko kohta oli liian pieni fontti, ja liian paljon tietoa pienessä tilassa. Lukijan mielenkiinto lopahtaa heti alussa. Teksti on pientä, vaikealukuista ja tietoa on liikaa.

Tavoite oli murtaa ennakkoluuloja ja tehdä houkutteleva, selkokieline esite. Diakoniatyöntekijöiden ja opettajan mielipiteet harhaluuloja-palstasta poikkesivat reilusti meidän mielipiteistä. Tämän palstan avulla me yritimme kohdentaa sanallisesti tietoa kohderyhmälle, että he ovat tervetulleita sellaisena kuin ovat. Heidän uskoa tai osallistumista kirkon toimintaan ei kysellä. Diakoniatyöntekijä ei ole ovelta vastassa Raamattu kädessä paasaamassa Herran pelosta kuvainnollisesti. Ajatuksemme on selvästi vielä liian radikaali tai negatiivinen nykyiseen kirkon imagoon ja viestintään. Tätä pohdintaa käymme tarkemmin läpi seuraavassa luvussa.

Kun mielipidekyselyä toteutettiin, tuli esille, että vanhemmat ihmiset myös kummeksuivat sitä, että kirkkoon kuulumaton voisi saada apua diakoniatyöstä. Tämä kertoo myös mielikuvista kirkon ja kirkon toiminnan suhteen, jotka ovat yhä osittain vanhakantaisia. Kirkon ajatellaan olevan jäseniä varten ainoastaan. Myös historian valossa papiston moraalinen velvollisuus ohjata ja nuhdella ihmisiä voi

vaikuttaa nykypäivän mielikuviin kirkosta moraalinvartijana. Tämän vuoksi meidän harhaluuloja palsta oli vahvasti ilmaistu, että jokainen ymmärtäisi olevansa tervetullut diakoniatyöntekijän luokse. Toisaalta tällä hetkellä koko kirkko erää murrosvaihetta, jäsenmäärä laskee tasaisesti, teknologian myötä kirkon tapa toimia eri osa-alueilla muuttuu jatkuvasti. Perinteiset "kymppimessut" eli aamu 10 jumalanpalvelukset eivät enää kerää samalla tavalla seurakuntalaisia, kuin aiemmin. Me halusimme osaltamme olla luomassa nykyaikaisempaa kuvaa kirkon toiminnasta esitteen avulla. Ihmisten ajatuksiin ja mielikuviin, varsinkin negatiivisiin, vaikuttaminen oli yksi tavoite. Jos onnistumme kääntämään negatiivisen mielikuvan kirkosta positiiviseksi edes joidenkin ihmisten kohdalla, olemme onnistuneet esitteen teossa.

Kuvien osalta olemme epäileväisiä, hukkuvatko ne muiden esitteiden massaan. Mielipidekyselyn vastausten pohjalta saadut vastaukset kuitenkin antavat tietoa, että kuvat olivat hyviä. Ne olivat hyvin aseteltu ja värikkäitä. Voi siis olla, että meidän epäilyksemme on turha. Meidän ajatuksemme kansikuvasta ei kuitenkaan toteutunut täysin. Kuva voi olla turhan neutraali, jotta se kiinnittäisi selkeästi ihmisten huomion. Slogan "Ruohonjuuritasolla" oli ajatuksemme kansikuvaa ideoidessa. Meidän toiveena oli kuva hahmosta, joka katsoo suurennuslasilla kukkia ruohonjuuritasolla. Kuvassa oli lisäksi astiat, joiden sisältönä oli usko, toivo ja rakkaus. Ajattelimme sen kuvastavan diakoniatyötä hyvin, koska diakoniatyötä tehdään nimenomaan "ruohonjuuritasolla". Kuitenkaan meidän ajatuksemme ja diakoniatyöntekijöiden ajatus kansikuvasta ei täysin kohdannut. Esitteen kansikuva ei vastaa ajatustamme sloganin yhdistämisestä kuvaan.

Mielipidekyselyiden perusteella esite on lämminhenkinen, hyvä, informatiivinen ja kaikille suunnattu. Mielipidekyselyn tuloksia tarkasteltaessa, esitteemme tavoittaa ihmiset. Kyselyvastausten pohjalta, ihmiset olisivat valmiit hakemaan apua diakoniatyöstä, jos heillä olisi avuntarve. Tavoite oli suunnata esite juuri nuorille /nuorille aikuisille. Tavoitammeko ajattelemamme kohderyhmän esitteen avulla? Äänekosken diakoniatyön omat tilastot kertovat, kasvaako kohderyhmän asiakaskontaktimäärät. Tämä ei tietenkään kerro sitä, onko meidän esitteemme edesauttanut kohderyhmän tavoittamisessa. Sitä ei voi mitata konkreettisesti

käytännössä mitenkään. Sanallisesti saatu palaute diakoniatyöntekijöille on kenties varmin mittaustapa. Prosessin aikana diakoniatyöntekijät pohtivat mahdollisen esitteen tekemistä vain yhteistyökumppaneita varten. Meidän esitteemme pohjalta he voivat luoda yhteistyökumppaneille oman esitteen, joka antaa tarkemmin informaatiota, joka on juuri yhteistyötä ajatellen suunnattu.

8 POHDINTA

Opinnäytetyön prosessi oli huomattavan paljon pidempi, mitä me aloittaessamme osasimme ajatella. Opinnäytetyön tekeminen muuttui korkeakouluissa uuden opintosuunnitelman myötä, ja meidän vuosikurssi oli ensimmäisten joukossa tekemässä uutta opinnäytetyötä. Tämä aiheutti valtavan paljon haasteita tiedonkullussa. Alussa kukaan ei ollut ihan varma, riittääkö se, miten olemme työn ajatelleet tehdä. Ohjeistukset olivat epäselviä, ja se pitkitti kuukausilla ensimmäisiä kehittämisen- ja innovaatiotoiminta tehtäviä. Oma luetun ymmärtäminen ei yksin riittänyt ohjaamaan meitä projektissa eteenpäin. Aktiivisuutemme tiedonhaussa projektin eteenpäin saamiseksi olisi voinut olla tehokkaampaa. Eritoten prosessin alussa nojasimme paljon opettajalta saatavaan tukeen ja ohjaukseen, joka ei mielestämme ollut ihan riittävää.

Toimimme aktiivisesti yhdessä opiskelijaparina, sekä yksilöinä oppimisprosessin eri vaiheissa. Jaoimme tietoa, refleктоimme lähteitä ja kävimme keskustelua eri näkökulmista. Myös erilaiset näkemykset esiteprosessin vaiheissa työelämän kanssa huomioitiin ja käytiin läpi niin, että jokaisen näkökulma tuli huomioitua. Vasta tämän jälkeen tehtiin päätökset, kuinka seuraavaksi edetään. Pohdintaa herätti viestinnän osalta diakoniatyöntekijöiden erilaiset näkemykset. 4 diakoniatyöntekijää jotka työskentelevät pääosin kukin omassa kirkkopiirissään tai kappeliseurakunnassaan. Vaikuttiko diakoniatyöntekijän oma kohderyhmä hänen näkemyksiinsä siitä, miten tarpeellista esite on saada kohdennettua nuorille aikuisille? Sivulla 36, missä käymme esitteen palstoja läpi, pohdimme harhaluuloja palstan aiheuttamia näkemyseroja. Osa työntekijöistä koki näkemyksemme harhaluuloista muutoksen mahdollisuutena, ja osa koki ne aivan liian radikaaleina.

Esitteen tekeminen ja kasaaminen prosessina oli nopea. Tiedonkeruu ja palaverissa käytetty aika veivät suurimman osan koko opinnäytetyöprosessiin käytetystä ajasta. Tietoa oli valtavasti. Lopulta läpikäymästämme tietomäärästä vain murto-osalla oli juuri meidän työhömme mitään annettavaa. Prosessin aikana olemme omaksuneet valtavan määrän tietoa eri lähteistä. Kahlasimme läpi kirjoja, internetsivuja, luimme ja keräsimme tapahtumissa jaettavia esitteitä.

Olemme vertailleet, kritisoineet, pohtineet ja hylänneet ideoita sekä käytettäviä lähteitä. Etsimme kansainvälistä lähdetä työhömmе. Selasimme mm. Norjan, Ruotsin ja Kanadan kirkkojen sivuja, haimme tietoa diakoniatyöstä ja siitä, miten sitä määritellään eri maissa. Etsimme tietoa, miten diakoniatyö toteutuu muualla ja miten siitä viestitään. Aihetta sivuavia linkkejä, artikkeleja ja tutkimuksia löytyi kyllä. Kuitenkaan yksikään lähde ei ollut sellainen, mikä olisi antanut meidän työlle mitään. Kaikki tuntuivat työssä "päälle liimatuilta", ovat siellä vain sen takia, että pitäisi olla. Joten lopulta päädyimme jättämään kansainvälisen lähteen pois. Tämä oli tietoinen valinta, vaikka opinnäytetyön arviointikriteereihin peilaten, ratkaisu ei välttämättä ollut hyvä. Keskustelimme opettajan kanssa, onko kansainvälisen lähteen käyttö työn kannalta järkevää, jos lähde ei suoraan vastaa opinnäytetyön tarpeeseen. Opettajan näkemys tuki päätöstämme jättää kansainvälinen lähde pois.

Diakoniatyön ydin oli koko esitteen punainen lanka. Viestiihän esitteemme juuri diakoniatyöstä. Teoriaa työhömmе löytyi runsaasti. Kuitenkin monessa lähteessä asia oli sama, mutta ilmaistuna eri tavalla. Tämän takia me yritimme kertoa diakoniatyöstä olennaisen, sortumatta jaaritteluun. Emme nähneet mielekkäänä käyttää työssä samasta asiasta kertovia monia eri lähteitä. Mielestämme olennaista on osata tiivistää myös tieto järkevällä tavalla. Tämän vuoksi käytettyjen lähteiden määrää olennaisempaa meistä oli tiedon ajankohtaisuus työllemme.

Viestinnän perusteiden, kirkon viestinnän ja esitteen viestinnän ymmärtäminen sekä sisäistäminen oli oma prosessinsa. Myös kysymys, miksi tätä esitettä tarvitaan, tuli käytyä monta kertaa läpi. Diakoniatyön tilastojen valossa alle 30-vuotiaiden asiakaskontaktimäärät eivät ole kovin suuret. Diakoniatyöntekijän mukaan tässä kohderyhmässä kuitenkin on apua tarvitsevia henkilöitä, jotka eivät aina jaksaa tai osaa apua hakea. Masennus, pienituloisuus, syrjäytyminen ja köyhyys ovat läsnä myös tässä kohderyhmässä. Sosiaalitoimi ja yhteiskunta ovat velvollisia auttamaan jokaista ihmistä, ja diakoniatyö toimii yhtenä tukiverkon osana, rinnalla kulkijana. Apuna silloin, kun yhteiskunnan tarjoama apu ei yksin riitä.

Ehkä meidän tavoite, löytää nämä ihmiset, edes osa, esitteen avulla, oli kunnianhimoinen. Toisaalta me olemme tehneet jotain konkreettista sen eteen, että edes

joku näistä kohderyhmäläisistä ohjautuisi avun pariin. Viestinnän kohdentaminen on tärkeää yllämainitussa elämäntilanteessa oleville ihmisille, kuten sivulla 13 kävimme läpi. Kun viestintä on suunnattu oikealle kohderyhmälle ja oikeaan aikaan, tulokset voivat yllättää positiivisesti.

Olemme oppineet mitä viestintä on, ja miksi sitä tarvitaan. Miten viesti, sanoma voidaan kokea vastaanottajan taholta. Mikä merkitys on imagolla viestin vastaanottamiseen. Miksi diakoniatyöstä on niin tärkeää viestiä. Millaiset ihmiset hakevat apua diakoniatyöltä ja millaiset ihmiset, eivät osaa tai halua hakeutua tarjolla olevan avun pariin. Olemme ymmärtäneet, mikä on diakoniatyön ydin. Meille on konkretisoitunut, miten moninaisia ja laajoja diakoniatyön asiakkaiden ongelmat voivat olla. Se, että diakoniatyö on joskus ainoa paikka, jossa ihminen kokee tulleen kohdatuksi ihmisenä, ei ongelmien kautta. Olemme myös pohtineet miltä näyttää tulevaisuuden kirkko, seurakunta ja diakoniatyö alati muuttuvassa maailmassa.

Me saimme valmiiksi esitteen johon diakoniatyöntekijät ovat tyytyväisiä. Me olemme tyytyväisiä sekä esitteeseen, että opinnäytetyöhömmme, ja ammatilliseen kasvuamme. Tämä prosessi on antanut meille valmiuksia toimia tulevaisuudessa kirkon työntekijöinä, muuttuvassa yhteiskunnassa ihmisten rinnalla kulkijoina.

Opinnäytetyön prosessin aikana saamaamme tukeen ja ohjaukseen emme olleet täysin tyytyväisiä. Pidimme koululla palavereita, joissa työtä käytiin läpi useamman kerran. Saamamme ohjeet olivat toisinaan puutteellisia, ja epävarmoja. Palaverissa saadut ohjeet työn muokkaamiseksi ja kehittämiseksi olivat usein seuraavaan palaveriin mennessä kääntyneet täysin pääläelleen. Ehkä meillä ei täysin ajatus vain kohdannut opettajan kanssa, mene ja tiedä. Tarkempaa palautetta saimme ensimmäisen kerran vasta esitarkastusversion jättämisen yhteydessä. Nyt vasta saimme vinkkiä sellaisiin lähteisiin, joiden kautta voimme löytää vielä syvemmin tietoa työhömmme. Aiemmin meille on vain ohjeistettu sanallisesti, että voisi olla hyvä käyttää/ hyödyntää laajempaa kirjallisuutta. Emme kuitenkaan ole saaneet aiemmissa ohjauksissa konkreettista apua, mistä tätä kirjallisuutta voisimme lähteä hakemaan. Olisimme kaivanneet jo hyvin aikaisessa vaiheessa

prosessia tämänkaltaista ohjausta työhömmme. Prosessi on viimein päätöksessä. Muutamien karikoiden kautta ehkä menimme, mutta valmista tuli.

LÄHTEET

- Aaltola, J. & Valli, R. (toim.). (2010) *Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1.* (3. Uud. P.). Juva: WS Bookwell Oy.
- Arvio, S. (2015). *Mikä ihmeen diakoni? - Tietoa nuorille diakoniatyöstä.* (Opin- näytetyö, Diakonia-ammattikorkeakoulu, sosiaalialan-koulutusoh- jelma). Saatavilla <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2015052610489>
- Diakoniatyöntekijöiden liitto. Diakoniatyöntekijöiden eettiset ohjeet 2016 Saata- villa 25.3.2018 https://www.dtl.fi/media/dtl_eettisetohjeet_2016.pdf
- Dinolehti. (2018). *Kirkkolaiva kääntyy hitaasti.* Saatavilla 16.4.2018 <https://dino- lehti.fi/2018/03/kirkkolaiva-kaantyy-hitaasti/>
- Gothóni, R., Helosvuori, R., Kuusimäki, K. & Puuska, K. (toim.) (2012) *Kantakaa toistenne kuormia, Diakoniatyön perusteet ja käytäntö.* Saatavilla 15.5.2018 <http://www.ebilib.com/>
- Grönlund, H., Juntunen, E. & Hiilamo, H. (2006) *Viimeisellä luukulla. Tutkimus viimesijaisen sosiaaliturvan aukoista ja diakoniatyön kohdentumi- sesta.* Saatavilla [http://sakasti.evl.fi/julkai- sut.nsf/B4C0F687CC8BE2C0C2257E2E0012D388/\\$FILE/viimei- sellaluukulla.pdf](http://sakasti.evl.fi/julkai- sut.nsf/B4C0F687CC8BE2C0C2257E2E0012D388/$FILE/viimei- sellaluukulla.pdf)
- Gävert, T., Kainulainen, S., Saari, J., Suonio, M., Väisänen, R. (2017) Kun vai- keudet kasaantuvat – Pitkäaikaisasiakkuudet sosiaalialan aikuis- työssä. Teoksessa J. Saari (toim.) *Sosiaaliturvariippuvuus – Sosi- aalipummit oleskeluyhteiskunnassa* (s. 259-286). Saatavilla http://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/100775/Saari_Sosiaali- turvariippuvuus.pdf?sequence
- Gävert, T. & Thiz, P. (2018) Nähdynksi ja kuulluksi tulemisen mahdollistaminen diakoniatyön kohtaamisissa. Teoksessa H. Kostilainen & A. Niemi- nen (toim.) *Sosiaalisen kuntoutuksen näkökulmia ja mahdollisuuksia.* (s. 215-230). (Diak työelämä 13). Saatavilla http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/141721/Diak_Ty- oelama_13_verkko.pdf?sequence=4&isAllowed=y

- Heikura, E-K. (2016). *Uskonnollinen viestintä - saarnasta someen*. Saatavilla 2.5.2018 <http://www.kirkonkello.fi/uskonnollinen-viestinta-saarnasta-someen/>
- Helin, M., Hiilamo, H., Jokela, U. (2010). *Diakoniatyö asiakkaan palveluksessa*. Juva: Ws Bookwell Oy.
- Hirsijärvi, S. ja Hurme, H. (2000). *Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Helsinki: Yliopistopaino.
- Iivonen, A. (2007). *Miten tiedotan? Yhdistystoimijan tiedottamisopas*. Opintotoiminnan keskusliitto.
- Juntunen, E., Mäkelä, M. & Saarela, S. (2016). *Kokonaisvaltainen kohtaaminen*. Saatavilla 22.8.2018 [http://sakasti.evl.fi/julkaisut.nsf/E7321747D5924536C2257F8C0058D48D/\\$FILE/kokonaisvaltainen_kohtaaminen.pdf](http://sakasti.evl.fi/julkaisut.nsf/E7321747D5924536C2257F8C0058D48D/$FILE/kokonaisvaltainen_kohtaaminen.pdf)
- Kananen, J. (2012). *Kehittämistutkimus opinnäytetyönä – kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännön opas*. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy Juvenes print.
- Kielenhuollon tiedotuslehti (2014). Kielikello. Raamatun kieltä eri suuntiin. Saatavilla 20.8.2018. <https://www.kielikello.fi/-/raamatun-kielta-eri-suuntiin>
- Kirkon tutkimuskeskus. Kirkon jäsenyys 2016. Saatavilla 13.4.2017. <https://www.kirkontutkimuskeskus.fi/viz?id=63>
- Kirkontutkimuskeskus. (2016). Nelivuotiskertomus. Diakoniatyö kirkossa. Saatavilla 15.3.2017. <https://www.kirkontutkimuskeskus.fi/viz?id=3>
- KL 1055/1993. Kirkkojärjestys. Saatavilla 28.3.2017. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931055>
- Kuusimäki, K. (2015). *Vaikuttava diakonia*. Saatavilla 8.5.2018. [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/B1470CB0401C4C72C22577450028CA5F/\\$FILE/Diakonia_04-2015.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/B1470CB0401C4C72C22577450028CA5F/$FILE/Diakonia_04-2015.pdf)
- Malkavaara, M. & Ryökäs, E. (2015) *Diakonia-apu oikeutena – Suomalaisen ajattelutavan kehittyminen*. Saatavilla 2.5.2018 <http://dts.fi/fi/files/2009/10/DT2-15web.pdf>

- Maaseutuvirasto (2016). *Eu:n ruoka-apu yhteisön vähävaraisimmille* Saatavilla 22.8.2018 <http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/jarjesto-seura-kunta/Ruoka-apu/Sivut/default.aspx>
- Meriläinen, U. Yle. (2017). Työkyvyttömyys ajaa nuoren köyhyyden kierteseen. Saatavilla 21.5.2018 <https://yle.fi/uutiset/3-9879813>
- Parker, C.R. (1998). *Hyvältä näyttää. Peruskäsikirja julkaisujen suunnittelemiseen*. Suomen Atk-kustannus. Espoo.
- Savitaipaleen seurakunta. Tukea elämään. Saatavilla 22.5.2018. <http://www.savitaipaleenseurakunta.fi/diakonia>
- Suomen ev.lut. kirkko. Diakoniabarometri 2016. Saatavilla 18.5.2018 [http://sakasti.evl.fi/julkaisut.nsf/7E1D8FE804ED4E2FC225802E002137A5/\\$FILE/Kirkkohallitus_Diakoniabarometri%202016_netti.pdf](http://sakasti.evl.fi/julkaisut.nsf/7E1D8FE804ED4E2FC225802E002137A5/$FILE/Kirkkohallitus_Diakoniabarometri%202016_netti.pdf)
- Suomen ev.lut. kirkko. Kirkon viestintäohjelma. Saatavilla 7.2.2017 <http://sakasti.evl.fi/viestintaohjelma>
- Suomen ev.lut. Kirkko. Viestintäohjelma vuoteen 2020. Saatavilla 21.5.2018. [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/CABABB29C7AFB81DC2257B67003F8AEF/\\$FILE/kirkon_viestintaohjelma2020.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/CABABB29C7AFB81DC2257B67003F8AEF/$FILE/kirkon_viestintaohjelma2020.pdf)
- Suomen ev.lut. kirkko. Kirkon visuaalinen ilme ja julkaisut. Saatavilla 2.2.2017. <http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?open&cid=Content32B631>
- Suomen ev.lut. kirkko. Markkinointi ja kampanjat. Saatavilla 4.2.2017 <http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp2?open&cid=Content32A2DA>
- Suomen ev.lut. kirkko. Seurakuntien väkiluvut 2016. Saatavilla 13.4.2017. <http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp3?open&cid=Content3D45B8>
- Suomen ev.lut. Kirkko. Yhteinen ilme ja Martti fontti. Saatavilla 22.5.2018 <http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?open&cid=Content4AB3F2>
- Suomen ev.lut. Kirkko. Diakonian viranhaltijan ydinosaaminen. Saatavilla 13.2.2018. [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/F69989152F5F3B0AC2257744002BF5ED/\\$FILE/diakonia_yo.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/F69989152F5F3B0AC2257744002BF5ED/$FILE/diakonia_yo.pdf)
- Suomen ev.lut. Kirkko (2010). Diakoniatyöntekijöiden ammatti ja koulutuksen vaiheet. Saatavilla 29.5.2018. [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/F69989152F5F3B0AC2257744002BF5ED/\\$FILE/diakonia_vaiheet.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/F69989152F5F3B0AC2257744002BF5ED/$FILE/diakonia_vaiheet.pdf)

Äänekosken kaupunki. (2018). Pöytäkirja. Saatavilla 20.8.2018.

<http://web28.aanekoski.fi/uusidyna/kokous/20181490.PDF>

Äänekosken seurakunta, Apua ja tukea. Saatavilla 8.4.2017. <http://www.aanekoskenseurakunta.fi/apua-ja-tukea/arjen-ongelmat>

<http://www.aanekoskenseurakunta.fi/apua-ja-tukea/arjen-ongelmat>

Äänekosken seurakunta, Vapaaehtoispankki. Saatavilla 18.2.2017

<http://www.vapaaehtoispankki.fi/aanekoskenseurakunta/?id=1>

Äänekosken seurakunta, Yhteystiedot. Saatavilla 6.11.2017. <http://www.aanekoskenseurakunta.fi/yhteystiedot/diakonit>

<http://www.aanekoskenseurakunta.fi/yhteystiedot/diakonit>

YHTEYSTIEDOT

Äänekosken kirkkopiiri

Diakoniatoimisto avoinna päivystysaikoina
ke ja pe klo 9-11

Johtava diakoni Erkki Tourunen

p. 045 636 5191

Diakoni Katja Nuuhkarinen

p. 0500 473 758

Konginkankaan kappeliseurakunta

Diakoniatoimisto avoinna päivystysaikoina
ti ja to klo 9-11

Diakoni Jaana Muurikainen

p. 050 400 6745

Suolahden kirkkopiiri

Diakoniatoimisto avoinna päivystysaikoina
ti, ke ja to klo 10-12

Diakonissa Jaana Sikorski p. 045 657 7665

Sumiaisten kappeliseurakunta

Diakoniatoimisto avoinna päivystysaikoina
ma ja ti klo 9-11

Vs. diakonissa Susanna Halinen

p. 040 726 3519

Diakoni Sanna-Anniina Pietiläinen

p. 040 584 5180

sähköpostit: etunimi.sukunimi@evl.fi

Sinua varten

ÄÄNEKOSKEN SEURAKUNTA

Äänekosken kirkkopiiri Konginkankaan kappeli-seurakunta Suolahden kirkkopiiri Sumiaisten kappeli-seurakunta

MISSÄ SINÄ VOIT AUTTAA?

- Diakonia välittää apusi/lahjoituksesi perille

- Mitä Sinulla olisi antaa yhteiseksi hyväksi?

*Lahjoita aikaasi

- Tiedätkö jonkun, joka tarvitsee apua?

- Kenen kanssa emme vielä ole yhteistyössä?

- Mihin Sinä voisit kutsua diakoniaa mukaan?

D I A K O N I A T Y Ö

Ruohonjuuritasolla

ÄÄNEKOSKEN SEURAKUNTA

Sinua varten

www.aanekoskenseurakunta.fi

MITÄ DIAKONIATYÖ ON?

- Kuuluu kirkon perustehtäviin
- Elämän solmukohdissa tukemista
- Yhteiskunnan heikompien puolella olemista
- Keskustelua ja ruoka-avun järjestämistä
- Taloudellisen ohjauksen järjestämistä
- Yhteistyössä avun etsimistä
- Diakoniatyö järjestää yhteistä toimintaa mm. retkiä, leirejä ja vertaisryhmiä kaiken ikäisille

Tule Mukaan

MISSÄ DIAKONIA VOI AUTTAA JUURI SINUA?

- Pohditko elämätilannettasi, ja sinulla ei ole keskustelukumppania? Et tiedä kenen puoleen kääntyä?
- Tarvitsetko apua elämän solmukohdissa?
- Apua elämän voimavarojen etsimiseen?
- Oletko menettänyt läheisesi? Kaipaanko samassa elämäntilanteessa olevia?
- Onko sinua kohdannut taloudellinen kriisi? Diakoniatyöltä voit saada ohjausta ja neuvontaa tilanteen ratkaisemiseksi.
- Haluatko kuulua porukkaan?
- Haluatko antaa aikaasi? www.vapaaehtoiskankki.fi

DIAKONIA ON JOKAISEN OIKEUS

- Diakonia kuuluu kaikille
- Tule sellaisena kuin olet, perheellinen, yksinäinen, mies, nainen, nuori tai ikäihminen...
- Uskosi laatua ei kysellä, olet sydämellisesti tervetullut, vaikka et kuuluisi kirkkoon
- Diakoniatyöntekijät ovat vaitiolovelvollisia
- Älä jää yksin miettimään, yhdessä asiat selviää

HEY YOU!

Would you like to work as a volunteer?

Do you have some spare time or any gifts to bring for a common good?

Join as a volunteer!

You can participate just once or make a longer commitment

Contact the Deacon 0500 473 758 or check more on internet www.vapaaehtoiskankki.fi

HEY YOU!

Would you like to work as a volunteer?

Do you have some spare time or any gifts to bring for a common good?

Join as a volunteer!

You can participate just once or make a longer commitment

Contact the Deacon 0500 473 758 or check more on internet www.vapaaehtoiskankki.fi

HEY YOU!

Would you like to work as a volunteer?

Do you have some spare time or any gifts to bring for a common good?

Join as a volunteer!

You can participate just once or make a longer commitment

Contact the Deacon 0500 473 758 or check more on internet www.vapaaehtoiskankki.fi

HEI SINÄ SIELÄ!!

Haluatko toimia vapaaehtoisena?

Haluatko antaa aikaasi tai osaamistasi yhteiseen hyvään?

Tule mukaan vapaaehtoiseksi!

Voit osallistua kertaluontoisesti tai olla mukana toiminnassa pidempään

Ota yhteys diakoniin 0500 473 758 tai katso lisää www.vapaaehtoiskankki.fi

HEI SINÄ SIELÄ!!

Haluatko toimia vapaaehtoisena?

Haluatko antaa aikaasi tai osaamistasi yhteiseen hyvään?

Tule mukaan vapaaehtoiseksi!

Voit osallistua kertaluontoisesti tai olla mukana toiminnassa pidempään

Ota yhteys diakoniin 0500 473 758 tai katso lisää www.vapaaehtoiskankki.fi

HEI SINÄ SIELÄ!!

Haluatko toimia vapaaehtoisena?

Haluatko antaa aikaasi tai osaamistasi yhteiseen hyvään?

Tule mukaan vapaaehtoiseksi!

Voit osallistua kertaluontoisesti tai olla mukana toiminnassa pidempään

Ota yhteys diakoniin 0500 473 758 tai katso lisää www.vapaaehtoiskankki.fi

Uudistamme Äänekosken seurakunnan diakoniatyön esitettä opinnäytetyönämme. Tällä kyselylomakkeella haluaisimme tietää mielipiteesi oheisesta esitteestä. Vastauksiin ei ole oikeita tai vääriä vastauksia, olemme kiinnostuneet vain sinun mielipiteestäsi. Jos sinulla ei ole mielipidettä kysyttävään asiaan, voit jättää kohdan tyhjäksi.

HAASTATTELUKYSYMYKSET

Ympyröi vastausvaihtoehto

1. Hakisitko tämän esitteen perusteella apua diakonilta?

Kyllä

En

2. Minkä ikäisille esite on mielestäsi suunnattu?

Nuoret

Nuoret aikuiset

Työikäiset

Seniorit

Kaiken ikäisille

3. Kiinnittäisikö esite huomiosi seinähyllässä?

Kyllä

Ei

Saitko mielestäsi tarpeeksi tietoa diakoniatyöstä tästä esitteestä? Jäikö jotain puuttumaan?

Millainen mielikuva sinulle tuli diakoniatyöstä esitteen perusteella?

Kiinnittikö jokin kohta erityisesti huomiotasi? Miksi?

Ympyröi vastausvaihtoehto

1. Sukupuoleni on

Nainen

Mies

2. Olen

Alle 20 vuotta

20-29 vuotta

30-39 vuotta

40-49 vuotta

Yli 50 vuotta

3. Tiedän mitä / mikä diakoniatyö on

Kyllä

Osittain

En

4. Olen aktiivisesti mukana seurakunnan toiminnassa

Kyllä

En

Olen töissä seurakunnassa

Jos vastasit ”kyllä” toimitko seurakunnassa vapaaehtoisena?

Kyllä

En, osallistun toimintaan muuten